

Datum : 20 december 2005
Dienst/sector : WEM/sector Water
Registratienummer : 2005WEM005042i

Nummer commissie: **2006WEM02**
Nummer PS : PS2006WEM01
Commissie : Water en Milieu
Portefeuillehouder: J. Binnekamp

Titel : Normering regionale waterkeringen; vaststelling Verordening waterkering West-Nederland

---

Inhoudsopgave

Inleiding	pag. 1
Ontwerpbesluit (Verordening waterkering West-Nederland)	pag. 3
Toelichting	pag. 9
Bijlagen:	
1. Toelichting op de Verordening waterkering West-Nederland	pag. 13
2. Nota van beantwoording zienswijzen	pag. 23
3. Samenhang normen waterkering en normen wateroverlast	pag. 41
4. Overzicht tekst geldende en nieuwe verordening	pag. 43
5. Overzichtskaart toepassingsgebied verordening (kaartbijlage 1 verordening)	
6. Kaarten van de regionale waterkeringen op Utrechts grondgebied (deel kaartbijlage 2 verordening)	

De gehele set kaarten van de regionale waterkeringen in West-Nederland (kaartbijlage 2 verordening) en de ingediende zienswijzen liggen ter inzage op de statengriffie.

In verband met de omvang van dit statenvoorstel ontvangen de statenleden die geen lid zijn van de Commissie Water en Milieu, een exemplaar van dit voorstel zonder bijlagen. Voor hen ligt een compleet exemplaar van het voorstel eveneens ter inzage op de statengriffie.

Inleiding

Dit voorstel bevat een ontwerpbesluit tot vaststelling van de Verordening waterkering West-Nederland en strekt tot het aanwijzen en normeren van de regionale waterkeringen in dat gebied. Het desbetreffende gebied omvat geheel Noord- en Zuid-Holland, een groot gedeelte van Utrecht (gebied ten westen en zuiden van de Heuvelrug) en een klein gedeelte van Gelderland. De geldende verordening op de primaire waterkering wordt hiermee verbreed tot een verordening die op alle belangrijke waterkeringen van toepassing is. Vanwege het grote aantal bepalingen dat in verband met deze uitbreiding aangepast zou moeten worden, is ervoor gekozen een nieuwe verordening op te stellen.

Om te verzekeren dat het vereiste beschermingsniveau van de regionale waterkeringen wordt gerealiseerd en vervolgens gehandhaafd blijft, wordt gebruik gemaakt van dezelfde systematiek als geldt voor de primaire waterkeringen. Ook dezelfde instrumenten zijn voorgeschreven.

De onderzoeken t.b.v. de vaststelling van de normering van de regionale waterkeringen (indeling in veiligheidsklassen) zijn in nauw overleg met alle betrokken waterschappen uitgevoerd. Elk van de waterschappen stemt in met de uiteindelijk in de verordening opgenomen normering voor de waterkeringen in zijn beheergebied, zoals aangegeven op de kaarten die behoren bij bijlage 2 van de verordening. Ook de tekst van de verordening en de daarbij behorende toelichting heeft de instemming van de waterschappen.

De stukken hebben ter inzage gelegen van 26 september tot en met 6 november 2005. Naar aanleiding hiervan zijn 23 zienswijzen ingediend. Bijlage 2 van dit statenvoorstel, de nota van beantwoording, bevat een samenvatting van die zienswijzen alsmede het commentaar daarop van de betrokken GS-colleges. De tekst van de verordening en van de toelichting is ongewijzigd gebleven. Er is een beperkt aantal wijzigingen aangebracht in de kaarten. Deze wijzigingen zijn wat betreft Utrechts gebied van ondergeschikte betekenis (correctie van onzorgvuldigheden).

Wij stellen u voor de verordening mede vast te stellen overeenkomstig bijgevoegd ontwerpbesluit.

Ontwerpbesluit

Besluit van provinciale staten van Utrecht van 6 februari 2006, Noord-Holland van ....., van Zuid-Holland van ....., van ..... en van Gelderland van ..... tot vaststelling van de Verordening waterkering West-Nederland

---

Provinciale staten van Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Gelderland;

Op de voorstellen van gedeputeerde staten van Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Gelderland;

Overwegende dat de beveiliging tegen overstroming door primaire en niet-primaire (regionale) waterkeringen een wezenlijk vereiste is voor de bewoonbaarheid van ons gebied en dat het noodzakelijk is nadere regels te stellen omtrent primaire waterkeringen en dat het wenselijk is algemene regels te stellen ter verzekering van de beveiliging door regionale waterkeringen tegen overstromingen;

Gelet op artikel 14 van de Wet op de waterkering, artikel 145 van de Provinciewet en artikel 2, eerste lid, van de Waterschapswet;

Besluiten:

Elk, voor zover het hun onderscheiden grondgebied betreft, vast te stellen de navolgende Verordening waterkering West-Nederland.

Artikel 1 Begripsomschrijving

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. de wet: Wet op de waterkering;
- b. primaire waterkering: een waterkering als bedoeld in artikel 1 van de wet;
- c. dijkkringgebied: een dijkkringgebied als bedoeld in artikel 1 van de wet;
- d. regionale waterkering: een waterkering, niet zijnde een primaire waterkering, die beveiliging biedt tegen overstroming en die als zodanig is aangewezen in deze verordening;
- e. beheerder: de beheerder, bedoeld in artikel 1 van de wet, dan wel de overheid waarbij een regionale waterkering in beheer is;
- f. waterschapsgebied: het gebied van een waterschap dat is aangegeven op de bij het reglement voor het desbetreffende waterschap behorende kaart;
- g. profiel van vrije ruimte: de ruimte ter weerszijden van een primaire of regionale waterkering die naar het oordeel van de beheerder benodigd is ten behoeve van een toekomstige versterking van de waterkering;
- h. invloedzone: de strook grond ter weerszijden van een primaire of een regionale waterkering, die bijdraagt aan de stabiliteit van die waterkering;
- i. verslag: het verslag, bedoeld in artikel 9 van de wet, onderscheidenlijk artikel 9, derde lid, van deze verordening;
- j. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van de provincie waarin de primaire of regionale waterkering is gelegen.

Artikel 2 Toepassingsgebied en toezicht

1. Deze verordening is van toepassing op:
  - a. de primaire waterkeringen die de dijkkringgebieden 5 (Texel), 12 (Wieringen), 13 (Noord-Holland), 13a (IJburg), 13b (Marken), 14 (Centraal Holland), 15 (Lopiker- en Krimpenerwaard), 16 (Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden), 17 (IJsselmonde), 18 (Pernis),

- 19 (Rozenburg), 20 (Voorne-Putten), 21 (Hoekse Waard), 22 (Eiland van Dordrecht), 25 (Goeree-Overflakkee) en 44 (Kromme Rijn) beveiligen en die staan aangegeven op de landkaart, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de wet, alsmede op de als bijlage 1 bij deze verordening behorende kaart;
- b. de dijkkringgebieden verbindende primaire waterkeringen, die geheel of gedeeltelijk in Zuid-Holland zijn gelegen en staan aangegeven op de landkaart, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de wet, alsmede op de als bijlage 1 bij deze verordening behorende kaart, zijnde:
- A. Stormvloedkering Nieuwe Waterweg;
  - B. Europoortkering;
  - C. Haringvlietdam;
  - D. Stormvloedkering Hollandsche IJssel;
  - E. Brouwersdam;
  - F. Hellegatsdam;
  - G. Grevelingendam.
- c. de in of vóór de dijkkringgebieden, genoemd in onderdeel a, gelegen regionale waterkeringen, die zijn aangegeven op de als bijlage 2 bij deze verordening behorende kaarten
2. Een aan gedeputeerde staten ter goedkeuring ingezonden plan als bedoeld in artikel 7 van de wet, dat betrekking heeft op een primaire waterkering die de dijkkringgebieden 14, 15, 16 en 44 beveiligt, wordt door de beheerder gemeld aan gedeputeerde staten van de overige provincies waarvan het grondgebied tevens deel uitmaakt van dat dijkkringgebied.
3. Indien een regionale waterkering is gelegen in meer dan één provincie, kunnen gedeputeerde staten van die provincies besluiten, dat het toezicht op die waterkering wordt uitgeoefend door gedeputeerde staten van de provincie waarin de waterkering in hoofdzaak is gelegen.

Artikel 3 Veiligheidsnorm regionale waterkeringen

1. Op de als bijlage 2 bij deze verordening behorende kaarten is voor elke regionale waterkering of voor elk deel daarvan een veiligheidsnorm aangegeven in de vorm van een veiligheidsklasse met de bijbehorende gemiddelde overschrijdingskans per jaar.
2. Gedeputeerde staten stellen een technische leidraad vast voor het ontwerp van regionale waterkeringen. Deze strekt tot aanbeveling voor de beheerder.
3. Gedeputeerde staten stellen voorschriften vast voor de door de beheerder te verrichten beoordeling van de veiligheid van regionale waterkeringen.
4. Gedeputeerde staten bepalen na overleg met de beheerder op welk tijdstip de verschillende regionale waterkeringen moeten voldoen aan de veiligheidsnorm, bedoeld in het eerste lid.
5. Indien een regionale waterkering in één of meer provincies is gelegen zijn provinciale staten afzonderlijk, respectievelijk gezamenlijk bevoegd tot wijziging van de kaarten, bedoeld in artikel 2, lid 1, onder c, of tot wijziging van de veiligheidsnorm, bedoeld in het eerste lid. De bekendmaking van dat besluit geschiedt door plaatsing in het provinciaal blad van elk van de provincies.

Artikel 4 Beheersopdracht

1. De beheerder heeft tot taak de in zijn beheer zijnde primaire waterkering zodanig te beheren dat deze voldoet aan de veiligheidsnorm, vastgesteld bij of krachtens artikel 3 van de wet of aan de randvoorwaarden, vastgesteld krachtens artikel 4, eerste lid, van de wet.
2. De beheerder van een regionale waterkering heeft tot taak deze zodanig te beheren dat deze voldoet aan de bij deze verordening vastgestelde veiligheidsnorm.

Artikel 5 Beheersplan

De beheerder stelt een beheersplan vast. Het beheersplan geeft aan hetgeen de beheerder ter vervulling van zijn taak als bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, verricht.

Artikel 6 Overzichtskaart

De overzichtskaart, bedoeld in artikel 13, onderdeel a, van de wet, heeft een schaal van ten minste 1:100.000. Op de overzichtskaart worden onderscheiden: primaire waterkeringen die door een

duinkust, door hoge gronden of door overige primaire waterkeringen worden gevormd.

Artikel 7 Legger

1. De legger, bedoeld in artikel 13, onderdeel b, van de wet bevat, naast het daaromtrent bepaalde in de wet, in ieder geval:
  - a. een lengteprofiel en dwarsprofielen, waarin de afmetingen, waaraan de primaire waterkering moet voldoen, zijn aangegeven;
  - b. een omschrijving van de kunstwerken en de bijzondere constructies die deel uitmaken van de primaire waterkering;
  - c. situatietekeningen met daarop aangegeven de ligging van een primaire waterkering met het profiel van vrije ruimte en de onderscheidene grenzen waarbinnen de keur van het waterschap van toepassing is.
2. De beheerder van een regionale waterkering draagt er zorg voor dat in de legger, bedoeld in het eerste lid, de regionale waterkeringen zijn opgenomen. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.
3. De vaststelling van de legger door een beheerder geschiedt met toepassing van de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure.

Artikel 8 Technisch beheersregister

1. Het technisch beheersregister, bedoeld in artikel 13, onderdeel c, van de wet bevat, naast het daaromtrent bepaalde in de wet, in ieder geval:
  - a. situatietekeningen, lengte- en dwarsprofielen;
  - b. een omschrijving van de feitelijke toestand van de kunstwerken en de bijzondere constructies die deel uitmaken van de primaire waterkering.
2. Op de situatietekeningen zijn weergegeven:
  - a. de invloedszones;
  - b. de binnen de invloedszones gelegen kunstwerken en constructies die geen deel uitmaken van de primaire waterkering;
3. De beheerder van een regionale waterkering houdt een technisch beheersregister bij, waarin de voor het behoud van het waterkerend vermogen kenmerkende gegevens van de constructie en de feitelijke toestand nader zijn omschreven. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9 Verslaglegging waterkering

1. De beheerder van een regionale waterkering brengt jaarlijks verslag uit aan gedeputeerde staten over de voortgang van de verbeteringswerken die nodig zijn om voor de eerste maal te voldoen aan de veiligheidsnorm, bedoeld in artikel 3, eerste lid.
2. De beheerder brengt jaarlijks een verslag uit aan gedeputeerde staten over zijn bevindingen van de inspecties van de primaire en regionale waterkeringen. Het verslag bevat tevens een beschrijving van het inspectieproces.
3. De beheerder van een regionale waterkering brengt, in het bijzonder vanwege de zorg die op hem rust voor de handhaving van de veiligheidsnorm, bedoeld in artikel 3, eerste lid, periodiek verslag uit aan gedeputeerde staten over de algemene waterstaatkundige toestand van de waterkering. Gedeputeerde staten bepalen na overleg met de beheerder voor welk tijdstip het verslag voor de eerste maal wordt uitgebracht en met welke frequentie het verslag daarna wordt uitgebracht.
4. Het in het derde lid bedoelde verslag bevat een beoordeling van de veiligheid. Die beoordeling geschiedt onder meer in het licht van de ingevolge artikel 3, eerste, tweede en derde lid vastgestelde veiligheidsnorm, technische leidraden en voorschriften en de in artikel 7, tweede lid, bedoelde legger.
5. Indien de beoordeling van de veiligheid daartoe aanleiding geeft, bevat het in het derde lid bedoelde verslag een omschrijving van de voorzieningen die op een daarbij aan te geven termijn nodig worden geacht.

Artikel 10 Nadere regels inzake beheersplan, overzichtskaart, legger, technisch beheersregister en verslag

1. Gedeputeerde staten stellen voor de primaire waterkeringen na overleg met de beheerder per dijkkringgebied een tijdstip vast, waarop de beheerder de overzichtskaart en de legger heeft vastgesteld onderscheidenlijk het technisch beheersregister gereed heeft. Voor de dijkkringgebieden 14, 15, 16 en 44 wordt het tijdstip door de betrokken colleges van gedeputeerde staten bij gemeenschappelijk besluit vastgesteld.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de regionale waterkeringen, met dien verstande dat het tijdstip wordt vastgesteld per waterschapsgebied. Indien het gebied van het waterschap in het gebied van twee of meer provincies is gelegen wordt het tijdstip door de betrokken colleges van gedeputeerde staten bij gemeenschappelijk besluit vastgesteld.
3. De beheerder zendt een besluit tot vaststelling of tot wijziging van een beheersplan, een overzichtskaart of een legger binnen vier weken na het nemen van dat besluit aan gedeputeerde staten.
4. Gedeputeerde staten kunnen met betrekking tot de inhoud van het beheersplan en het verslag na overleg met de beheerder nadere voorschriften geven.
5. Indien het een waterkering betreft gelegen in meer dan één provincie, kunnen gedeputeerde staten van die provincies bepalen, dat gedeputeerde staten van de provincie waarin de waterkering in hoofdzaak is gelegen, belast is met het stellen van nadere regels.

Artikel 11 Planvoorbereiding regionale waterkering

1. De aanleg, versterking of verlegging van een regionale waterkering geschiedt overeenkomstig een door de beheerder vastgesteld plan.
2. De vaststelling van het plan geschiedt met toepassing van de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure.

Artikel 12 Coördinatiecommissie Dijkverbeteringsplannen

1. Gedeputeerde staten kunnen ten behoeve van de advisering over de goedkeuring van plannen met betrekking tot de aanleg of versterking van een primaire waterkering een coördinatiecommissie instellen.
2. Zij stellen een reglement vast voor het functioneren van de in het eerste lid bedoelde commissie.

Artikel 13 Nadere voorzieningen

1. Indien nadere voorzieningen ter uitvoering van deze verordening zijn vereist en een regeling daaromtrent ontbreekt, treffen gedeputeerde staten deze voorzieningen.
2. Artikel 10, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 14 Intrekking en overgangsbepaling

1. De Verordening op de primaire waterkering van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland wordt ingetrokken.
2. De Verordening op de primaire waterkering Alblasserwaard en Vijfheerenlanden wordt ingetrokken.
3. De op de dag, voorafgaande aan de datum van inwerkingtreding van deze verordening, geldende besluiten die op grond van de verordeningen, bedoeld in het eerste of tweede lid, zijn genomen, blijven van kracht zolang het bevoegde bestuursorgaan niet anders heeft beslist.

Artikel 15 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van een door gedeputeerde staten van elk van de provincies bij gemeenschappelijk besluit te bepalen datum.

Artikel 16 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening waterkering West-Nederland.

Haarlem, (*datum*) 2006

Provinciale staten van Noord-Holland,

Voorzitter,

Griffier,

Den Haag, (*datum*) 2006

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Voorzitter,

Griffier,

Utrecht, 6 februari 2006

Provinciale Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Griffier,

Arnhem, (*datum*) 2006

Provinciale Staten van Gelderland,

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting

Aan Provinciale Staten,

Dit voorstel bevat een ontwerpbesluit tot vaststelling van de Verordening waterkering West-Nederland en strekt tot het aanwijzen en normeren van de regionale waterkeringen in dat gebied. Het desbetreffende gebied (zie de in bijlage 5 van dit voorstel opgenomen overzichtskaart) omvat geheel Noord- en Zuid-Holland, een groot gedeelte van Utrecht (gebied ten westen en zuiden van de Heuvelrug) en een klein gedeelte van Gelderland. De geldende verordening op de primaire waterkering wordt hiermee verbreed tot een verordening die op alle belangrijke waterkeringen van toepassing is. Vanwege het grote aantal bepalingen dat in verband met deze uitbreiding aangepast zou moeten worden, is ervoor gekozen een nieuwe verordening op te stellen. De tekst van de geldende verordening en die van de nieuwe verordening zijn in het in bijlage 4 opgenomen overzicht naast elkaar gezet.

Om te verzekeren dat het vereiste beschermingsniveau van de regionale waterkeringen wordt gerealiseerd en vervolgens gehandhaafd blijft, wordt gebruik gemaakt van dezelfde systematiek als geldt voor de primaire waterkeringen. Ook dezelfde instrumenten zijn voorgeschreven. Een en ander houdt in:

- a) op de kaart die behoort bij de verordening is voor alle daarop aangegeven waterkeringen een veiligheidsnorm opgenomen;
- b) GS werken de norm uit in de vorm van technische leidraden;
- c) GS bepalen wanneer de norm gerealiseerd moet zijn;
- d) de waterschappen rapporteren jaarlijks aan GS over de voortgang van de verbeteringswerken en de uitkomsten van de inspecties en meerjaarlijks (frequentie nog nader te bepalen) over de uitkomst van de toetsing;
- e) de waterschappen dienen te beschikken over een beheersplan, een legger en een technisch beheersregister.

In het algemene gedeelte van de toelichting op de verordening (bijlage 1) is een en ander uitgebreid toegelicht.

Terinzagelegging; zienswijzen

De stukken hebben ter inzage gelegen van 26 september tot en met 6 november 2005. Naar aanleiding hiervan zijn 23 zienswijzen ingediend. Bijlage 2 van dit statenvoorstel, de nota van beantwoording, bevat een samenvatting van die zienswijzen alsmede het commentaar daarop van de betrokken GS-colleges. De tekst van de verordening en van de toelichting is ongewijzigd gebleven. Er is een beperkt aantal wijzigingen aangebracht in de kaarten. Deze wijzigingen zijn wat betreft Utrechts gebied van ondergeschikte betekenis (correctie van onzorgvuldigheden).

Wat betreft de ingediende zienswijzen is een viertal hoofdpunten te onderscheiden. Het commentaar daarop is per onderwerp in hoofdlijnen het volgende.

1. In hoeverre zijn de normen toekomstgericht?

Bij het bepalen van de norm is uitgegaan van het huidige grondgebruik (2001). In aanvulling daarop zijn de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen meegenomen. Hierbij is uitgegaan van de Nieuwe kaart van Nederland (2003). Deze kaart geeft een doorkijk naar de ruimtelijke inrichting van Nederland in 2010-2030 op basis van bestaande plannen. De verwachting is dat met deze gevoeligheidsanalyse de komende 10-15 jaar alleen grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen (nieuwbouwwijk in (delen van) een graslandpolder) aanleiding kunnen geven tot een hogere veiligheidsnorm.

2. (Financiële) gevolgen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen voor de normering

Bij punt 1 is aangegeven welke ruimtelijke ontwikkelingen zijn meegenomen bij het bepalen van de veiligheidsnorm. De kosten van de kadverbeteringen die nodig zijn om de kaden aan die norm te laten voldoen, zijn voor rekening van het waterschap. Anders ligt dit bij de financiering van toekomstige kadverbeteringen die het gevolg zijn van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en een daaruit voortvloeiende aanpassing van de veiligheidsnorm. In het algemene deel van de toelichting op de verordening (onderdeel 1.5) is aangegeven dat het de bedoeling is dat deze consequentie in het kader van watertoets betrokken wordt bij de besluitvorming over de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is tevens aangegeven dat het in de rede ligt dat de veroorzaker de kosten draagt van de maatregelen die voortvloeien uit de normaanpassing. Dit is in overeenstemming met de lijn die in artikel 10 van het Nationaal Bestuursakkoord Water is overeengekomen voor de bekostiging van de regionale en stedelijke wateropgave. Het kostenveroorzakersbeginsel zal in verband met een aantal vragen die aangaande de toepassing van dit beginsel gerezen zijn, nog nader worden uitgewerkt in overleg met waterschappen en gemeenten.

Een punt van zorg is overigens de provinciale rol bij de watertoets onder de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening. Het IPO heeft hiervoor de aandacht gevraagd van het Rijk.

3. Samenhang normen waterkeringen en normen wateroverlast

De verschillende normenstelsels zijn in die zin op elkaar afgestemd dat naar mate de gevolgen groter zijn de norm hoger is. Dat betekent dat de normen voor de primaire keringen hoger zijn dan die voor de regionale keringen. Deze laatste zijn weer hoger dan die voor wateroverlast. In bijlage 3 van dit statenvoorstel is een en ander uitgebreid toegelicht.

4. De hoogte van de veiligheidsnorm van concrete (gedeelten van) kades

Wat betreft het Utrechtse is er door de gemeente De Ronde Venen en het hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht voor gepleit om voor de tussenboezemkeringen geen lagere veiligheidsklasse dan klasse 3 aan te houden. Voor enkele kades zou als gevolg hiervan de veiligheidsklasse verhoogd worden van klasse 1 naar klasse 3. Om een tweetal redenen is aan dit verzoek niet tegemoet gekomen. De eerste reden is dat niet wordt gezien welk belang deze opwaardering heeft (de inundatiedieptes zijn beperkt (10 tot 30 cm); inundatie treedt slechts in een deel van de polder op; het gaat hierbij grotendeels om grasland). De tweede reden is dat te veel afbreuk wordt gedaan aan de systematiek waarbij het veiligheidsniveau is gekoppeld aan de (economische) gevolgschade. Kades waarbij in geval van een breuk nauwelijks schade optreedt krijgen relatief een te hoog beschermingsniveau. Kades die volgens de systematiek werkelijk in klasse 3 zijn opgenomen, krijgen daardoor relatief een lager beschermingsniveau.

Wettelijke grondslag

Art. 14 Wet op de waterkering, art. 145 Provinciewet, art. 2, eerste lid, Waterschapswet.

Beoogd effect

Op een nader te bepalen tijdstip heeft het gebied dat door de aangewezen en genormeerde regionale waterkeringen wordt beschermd, de gewenste veiligheid.

Argumenten

1. Vanwege het aantal inwoners en de economische waarde die door regionale waterkeringen worden beschermd, dienen eisen gesteld te worden aan het beschermingsniveau van die keringen.
2. Het vastleggen van een veiligheidsnorm in een verordening geeft nadere invulling aan de zorgplicht van de beheerder en biedt een kader voor het toezicht op die beheerder.
3. De burger wordt duidelijkheid geboden over de veiligheid die gewaarborgd wordt.
4. In de Vierde Nota Waterhuishouding van het rijk (deze nota geldt voor de periode 1998-2006) is het actiepunt opgenomen dat provincies en waterschappen normen ontwikkelen voor de veiligheid die niet-primaire waterkeringen bieden.

Realisatie; financiën

Planning uitvoering verbeteringswerken

Op grond van art. 3, lid 3, van de verordening stellen GS de voorschriften vast voor de toetsing. Aan de voorbereiding daarvan wordt op dit moment gewerkt. Verwacht wordt dat een eerste opzet van de voorschriften begin 2006 zodanig operationeel is dat de beheerders de toetsing kunnen gaan uitvoeren. Op basis van de uitkomsten daarvan kan een realistische planning worden gemaakt voor de uitvoering van verbeteringswerken. Verwacht wordt dat de waterschappen eind 2006 deze planning gereed hebben.

Termijn uitvoering verbeteringswerken

De waterschappen zullen grote (financiële) inspanningen moeten leveren om de regionale waterkeringen te laten voldoen aan de vast te stellen veiligheidsnormen. Het bepalen van het tijdstip waarop de waterkeringen op orde moeten zijn, vereist een afweging tussen enerzijds wat wenselijk is wat betreft veiligheid (hoe eerder veilig hoe beter) en anderzijds wat aanvaardbaar is wat betreft lastenstijging (hoe later veilig hoe minder de lastenstijging die voortvloeit uit de door de provincie opgelegde taakstelling). Die afweging kan variëren per waterschap en is derhalve maatwerk. Om die reden is die bevoegdheid in handen van GS gelegd en is bepaald dat GS overleg voeren met de beheerder alvorens zij een dergelijk besluit nemen. Verwacht wordt dat GS op basis van de planning van de waterschappen (zie alinea hierboven) begin 2007 hierover een besluit kunnen nemen. Omdat de Utrechtse waterschappen interprovinciaal zijn, zal een dergelijk besluit gezamenlijk met andere GS-colleges genomen moeten worden.

In het IPO/Unie-rapport 'Afstemming van taken in het regionale waterbeheer' van april 2005 wordt voor het op orde brengen van de regionale waterkeringen vooralsnog 2020 als streefdatum aangehouden.

Europa

Er zijn geen Europeesrechtelijke aspecten of risico's.

Communicatie

1. De waterschappen (ambtelijk en bestuurlijk) zijn nauw betrokken bij het gehele normeringsproject.
2. De verordening met bijbehorende stukken heeft vanaf 26 september 2005 gedurende zes weken ter inzage gelegen op de provinciehuizen, de gemeentehuizen en de waterschapskantoren in het gebied waarvoor de verordening gaat gelden. Daaraan voorafgaand is een persbericht uitgegeven en is een publieksvriendelijke informatiekrant verspreid.
3. Er is op 21 september 2005 een bestuurlijk symposium gehouden voor bestuurders van gemeenten, waterschappen en belangenorganisaties.
4. Naar aanleiding van de vaststelling van het statenvoorstel is een persbericht uitgegeven.

Wij stellen u voor de verordening mede vast te stellen overeenkomstig bijgevoegd ontwerpbesluit.

Gedeputeerde staten,

Voorzitter,   Mr. B. Staal

Secretaris,   Drs. H.H. Sietsma

Bijlage 1**Toelichting op de Verordening waterkering West-Nederland****1. Algemeen****1.1. Inleiding**

Op 15 januari 1996 is de Wet op de waterkering (hierna te noemen de wet) in werking getreden. Die wet bevat enerzijds algemene regels omtrent de mate van veiligheid die in de verschillende gebieden moet zijn gewaarborgd en anderzijds procedurele voorzieningen om een versnelde uitvoering van versterkingswerken te kunnen verzekeren.

Op grond van artikel 14 van de wet moeten de provincies waarin dijkkringgebieden zijn gelegen bij verordening nadere regels stellen aangaande een aantal in de wet omschreven verplichtingen van de beheerder. Omdat veel dijkkringgebieden interprovinciaal zijn, hebben de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht aan die wettelijke verplichting uitvoering gegeven door eind 1997 bij gemeenschappelijk besluit één verordening vast te stellen, die van toepassing is op de dijkkringgebieden in West-Nederland (Verordening op de primaire waterkering van de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht). Daarnaast hebben Zuid-Holland en Utrecht al dan niet gezamenlijk met Gelderland vergelijkbare verordeningen vastgesteld voor de andere in die provincies gelegen (interprovinciale) dijkkringgebieden.

In 1997 kon voor de regionale waterkeringen niet worden beschikt over een systematiek van normering en toetsing, zoals geldt voor de primaire waterkeringen. Om die reden ontbreken in de geldende verordeningen op de primaire waterkering regels omtrent regionale waterkeringen. Inmiddels is die systematiek beschikbaar voor het bepalen van het beschermingsniveau van de regionale waterkeringen en kunnen regels omtrent normering en toetsing voor die waterkeringen in een provinciale verordening worden opgenomen. De Verordening waterkering West-Nederland voorziet hierin.

Vanwege het grote aantal bepalingen dat in verband met deze uitbreiding aangepast zou moeten worden is er om praktische redenen voor gekozen een nieuwe verordening vast te stellen. De geldende verordening op de primaire waterkering is hiertoe verbreed tot een verordening waterkering, die betrekking heeft op zowel primaire als regionale waterkeringen.

In het algemene gedeelte van deze toelichting worden achtereenvolgens doel en aanleiding van de normering en de voorgeschiedenis van het normeringsproces geschetst en wordt aangegeven wat de belangrijkste verschillen zijn tussen deze verordening en de geldende verordening. Vervolgens wordt ingegaan op enkele specifieke onderwerpen, te weten het proces van aanwijzen, normeren, toetsen en uitvoeren van maatregelen, het toepassingsgebied van de verordening en de bevoegdheidsverdeling.

1.2. Aanleiding en doel normering regionale waterkeringen

De beveiliging tegen overstroming door waterkeringen vormt een wezenlijk vereiste voor de bewoonbaarheid van ons land. Dat geldt niet alleen voor primaire, maar ook voor niet-primaire (regionale) waterkeringen. Het aantal inwoners en de economische waarde die door regionale waterkeringen worden beschermd, is in de afgelopen decennia immers sterk toegenomen. Vanwege dit belang heeft het rijk in de Vierde Nota waterhuishouding (NW4) het actiepunt opgenomen dat provincies en waterschappen normen ontwikkelen voor de veiligheid van niet-primaire waterkeringen. NW4 geldt voor de periode 1998-2006. Het belang van regionale waterkeringen is nog eens onderstreept door recente gevallen van kadeafschuivingen in West-Nederland.

Het vastleggen van normen in een verordening schept zowel meer duidelijkheid voor de burger als voor de overheid. Een norm voor een waterkering markeert de omvang van de zorgplicht van de beheerder van die waterkering. Daarmee wordt tevens duidelijk voor de burger welke mate van veiligheid wordt gewaarborgd.

Met de voorliggende verordening wordt beoogd te verzekeren dat binnen een nader te bepalen tijdsbestek het vereiste beschermingsniveau voor de aangewezen en genormeerde regionale waterkeringen wordt gerealiseerd.

1.3. Voorgeschiedenis normering regionale waterkeringen

Het traject om te komen tot veiligheidsnormen voor regionale waterkeringen kan in hoofdlijnen als volgt worden weergegeven:

- In 1993 brengt de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen (TAW) een rapport uit met de resultaten van het systematisch kadeonderzoek dat in de periode 1989-1992 is uitgevoerd;
- In de periode 1994-1998 is gewerkt aan de totstandkoming van een IPO-methodiek voor het op uniforme wijze bepalen van veiligheidsnormen voor boezemkaden en is in enkele waterschappen proefgedraaid met de methodiek. De TAW heeft in 1999 ingestemd met de methodiek. Vervolgens is de methodiek in 2000 door het IPO als richtlijn vastgesteld. De richtlijn is aan te merken als een protocol, een werkwijze die beschrijft hoe rekensommen moeten worden uitgevoerd, en vormt als zodanig de basis voor het vervolg, het bepalen van normen.
- In januari 2003 is in opdracht van de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht een onderzoek gestart om op basis van de IPO-richtlijn voor alle polders in de dijkkringgebieden 14 (Centraal Holland) en 44 (Kromme Rijn) die aan boezemwateren grenzen, voorstellen te ontwikkelen voor veiligheidsklassen. Tevens is onderzocht wat de consequenties zijn van de klassenindeling voor de kruinhoogte van de desbetreffende boezemkaden. Dit onderzoek is afgerond in maart 2004. Een vervolgonderzoek dat betrekking heeft op tussenboezemwaterkeringen c.q. veenkaden (waterkeringen die gelegen zijn langs de (diepe) droogmakerijpolders) is afgerond in het voorjaar van 2005. Een vergelijkbare studie voor het gebied van Hollands Noorderkwartier is eveneens in maart 2004 afgerond en die voor de overige dijkkringgebieden in de provincies Zuid-Holland en Utrecht in de zomer van 2004.
- Na het gereedkomen van bedoelde studies zijn de waterschappen in de gelegenheid gesteld te reageren op de in die studies voorgestelde veiligheidsnormen voor de boezemwaterkeringen in hun gebied.

1.4. Wijzigingen

In de nieuwe verordening zijn de huidige bepalingen die betrekking hebben op de primaire waterkeringen, grotendeels gehandhaafd. Geschrappt zijn de bepalingen omtrent het calamiteitenplan. Dit houdt verband met de inwerkingtreding van de vernieuwde paragraaf 17 van de Waterstaatswet 1900 (Wet Modernisering waterstaatswetgeving betreffende gevaar voor waterstaatswerken) medio 2002. Deze wet bevat op het punt van calamiteitenplannen een uitputtende regeling.

Aan het toepassingsgebied van de verordening is dijkkringgebied 16 (Alblasserwaard en Vijfheerenlanden) toegevoegd. Voor dat gebied geldt thans een aparte verordening. Om redenen van doelmatigheid wordt er de voorkeur aangegeven dat dijkkringgebied op te nemen in deze verordening, zodat die andere verordening kan worden ingetrokken.

Nieuw zijn de bepalingen betreffende de regionale waterkeringen. Wat betreft de normering en toetsing van deze waterkeringen is een systematiek en werkwijze aangehouden die vergelijkbaar is met die voor de primaire waterkeringen. Ook voor andere zaken is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de bepalingen van de Wet op de waterkering. Een en ander heeft geleid tot de volgende aanpassingen:

1. In de verordening is vastgelegd wat het gewenste beschermingsniveau is van de regionale waterkeringen. Die waterkeringen zijn aangegeven op de bij de verordening behorende kaarten (bijlage 2). Op die kaarten is tevens voor elke waterkering de veiligheidsnorm aangegeven in de vorm van veiligheidsklassen (zie art. 2, lid 1, onderdeel c, en art. 3, lid 1);
2. In de verordening (art. 9) wordt aan de waterschappen een aantal rapportageverplichtingen opgelegd. Hierbij gaat het om periodieke rapportages over de algemene waterstaatkundige toestand van de waterkeringen (de uitkomst van de toetsing aan de veiligheidsnorm; de frequentie

van rapporteren wordt door gedeputeerde staten bepaald) alsmede om jaarlijkse rapportages over de voortgang van de verbeteringswerken en om jaarlijkse inspectieverslagen;

3. Aan gedeputeerde staten wordt opgedragen (art. 3) om zorg te dragen voor a) de totstandkoming van technische leidraden voor het ontwerp van regionale waterkeringen (lid 2) en b) de vaststelling van voorschriften voor de beoordeling van de veiligheid door de beheerder (lid 3);
4. In artikel 11 is vastgelegd dat de aanleg, versterking of verlegging van een regionale waterkering geschiedt overeenkomstig een door de beheerder vastgesteld plan.

1.5. Het proces van aanwijzen, normeren, toetsen en uitvoeren van maatregelen

In de verordening zijn die waterkeringen als regionale waterkeringen opgenomen en genormeerd die direct waterkerend zijn en die op grond van hun functie van regionale betekenis worden geacht.

Hierbij gaat het om boezemkaden en tussenboezemkaden c.q. veenkaden (waterkeringen die gelegen zijn langs de (diepe) droogmakerijpolders).

Door middel van de normering wordt het wenselijke veiligheidsniveau aangegeven voor het gebied dat door regionale waterkeringen wordt beschermd. Het wenselijke veiligheidsniveau is gerelateerd aan de economische schade die bij het falen van de waterkering kan optreden. Hiertoe zijn de waterkeringen die in bijlage 2 van deze verordening zijn opgenomen, in vijf klassen ingedeeld, oplopend van kadeklasse 1 tot kadeklasse 5 naar gelang de mogelijk optredende schade groter is. De uitgangspunten voor de berekening van de schade en de vertaling naar de kadeklassen zijn afgeleid van de IPO-Leidraad ter bepaling van normen voor boezemkaden. De onderscheiden veiligheidsklassen komen overeen met een bepaalde overschrijdingskans (kans van voorkomen van een bepaalde waterstand). De veiligheidsklassen zijn met de bijbehorende overschrijdingskans ook op die kaarten aangegeven. Om een bepaald veiligheidsniveau voor een gebied te verzekeren behoeven de rond dat gebied gelegen waterkeringen niet alle aan dezelfde veiligheidseisen te voldoen. De te stellen eisen kunnen afhankelijk gesteld worden van factoren als het watervolume dat door een waterkering wordt gekeerd, het landgebruik direct achter de waterkering en de aanwezigheid van polderkades in het gebied. Om die reden is ervoor gekozen niet een gebied te normeren, maar de waterkeringen rondom een gebied. Aldus kunnen gedifferentieerde eisen worden gesteld en kan in bepaalde situaties met kleinere kadeverbeteringen worden volstaan en kunnen de kosten van verbetering worden beperkt.

Op de bij de verordening behorende kaarten is voor de verschillende regionale waterkeringen of delen daarvan de veiligheidsnorm aangegeven in de vorm van veiligheidsklassen. Deze abstracte norm dient voor de dagelijkse praktijk geoperationaliseerd te worden. Dit geschiedt enerzijds in de vorm van een voorschrift voor de toetsing en anderzijds in de vorm van een technische leidraad voor het ontwerp van een regionale waterkering. Omdat het hierbij om een uitwerking van de veiligheidsnorm gaat, is de bevoegdheid tot vaststelling in handen van gedeputeerde staten gelegd.

Om te bereiken dat de toetsing van de actuele veiligheidssituatie door de beheerders op uniforme wijze tot stand komt, hebben de daarvoor gestelde regels het karakter van een bindend voorschrift.

Afwijking hiervan is niet mogelijk. Wat betreft het ontwerp hebben de regels het karakter van een richtlijn. Dat betekent dat de beheerder een bepaalde ruimte wordt gelaten om in verband met specifieke plaatselijke omstandigheden af te wijken. Een afwijking kan bijvoorbeeld wenselijk zijn om voor de langere termijn een optimum te realiseren tussen aanleg- en onderhoudskosten.

Gedeputeerde staten bepalen na overleg met de beheerder op welk tijdstip de verschillende regionale waterkeringen aan de gestelde veiligheidsnorm moeten voldoen (art. 3, lid 4). Het vaststellen van dat tijdstip is bepalend voor de zorgplicht van het waterschap en geschiedt derhalve door het provinciaal bestuur. De uitvoering ligt bij de waterschappen. De omvang van het door de waterschappen uit te voeren maatregelenpakket wordt bepaald door de uitkomst van het toetsingsproces. De (financiële) inspanningen die de waterschappen zullen moeten leveren om de regionale waterkeringen te laten voldoen aan de vastgestelde veiligheidsnorm, verschillen echter sterk per waterschap. Verder worden de gevolgen voor de omslag in hoge mate bepaald door het tijdsbestek waarbinnen de gevraagde inspanning geleverd moet worden. Het bepalen van het tijdstip waarop de waterkeringen op orde moeten zijn, vereist een afweging tussen enerzijds wat wenselijk is wat betreft veiligheid en anderzijds wat aanvaardbaar is wat betreft lastenstijging. Dat is maatwerk. Om die reden is die bevoegdheid in

handen van gedeputeerde staten gelegd en is bepaald dat gedeputeerde staten overleg voeren met de beheerder alvorens zij een dergelijk besluit nemen.

In het vorenstaande is aangegeven dat de veiligheidsnorm is gebaseerd op de economische schade die bij het falen van de waterkering kan optreden. Hoewel bij het bepalen van de veiligheidsnorm een ruime marge is aangehouden kan de situatie zich voordoen dat een verhoging van de veiligheidsnorm van een waterkering noodzakelijk is, indien als gevolg van bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen, zoals uitbreiding kapitaalintensieve functies, de door die waterkering beschermde economische waarde in aanmerkelijke mate toeneemt. Die situatie kan zich uiteraard alleen voordoen indien de desbetreffende waterkering nog niet in de hoogste klasse zit. Het is de bedoeling dat deze consequentie in het kader van de watertoets bij de besluitvorming over de ruimtelijke ontwikkelingen betrokken wordt. Het ligt in de rede dat de veroorzaker de kosten draagt van de uit de normaanpassing voortvloeiende maatregelen.

Aan de andere kant kan het realiseren van compartimenteringswerken ertoe leiden dat met een lagere norm voor bepaalde waterkeringen kan worden volstaan. Dat is mogelijk omdat bij compartimentering op alternatieve wijze de potentiële economische schade wordt beperkt.

Voorts kunnen nieuwe inzichten die ontstaan bij de toetsing en het voorbereiden en uitvoeren van maatregelen, aanleiding zijn om de IPO-richtlijn en de daarop gebaseerde veiligheidsnormen aan te passen.

1.6. Toepassingsgebied verordening; bevoegdheden

De verordening is van toepassing op de primaire waterkeringen die de dijkkringgebieden die zijn genoemd in artikel 2, lid 1, onderdeel a, beveiligen alsmede op enkele in onderdeel b genoemde dijkkringgebieden verbindende primaire waterkeringen. Het gaat hierbij om primaire waterkeringen en dijkkringgebieden in West-Nederland die als zodanig zijn aangegeven op de landkaart die behoort bij de Wet op de waterkering. Op de als bijlage 1 bij de verordening opgenomen kaart is aangegeven welke primaire waterkeringen dat zijn. Omdat de wet hierbij leidend is zal bij wijziging van de bij de wet behorende landkaart ook de bij de verordening behorende kaart gewijzigd moeten worden. Daarnaast is de verordening van toepassing op de regionale waterkeringen. Deze kunnen zijn gelegen binnen bedoelde dijkkringgebieden dan wel vóór de primaire waterkeringen die de dijkkringgebieden beveiligen (de zomerkaden). Op de als bijlage 2 bij de verordening opgenomen kaarten zijn de regionale waterkeringen aangegeven die door middel van de vaststelling van deze verordening worden genormeerd. Deze kaarten zijn vanwege het benodigde detailniveau onderverdeeld naar beheersgebieden van waterschappen of onderdelen daarvan. .

Het bepalen van het waterstaatkundige veiligheidsniveau voor gebieden die door regionale waterkeringen worden beschermd, is een bevoegdheid van provinciale staten. Om die reden geschiedt het aanwijzen en normeren van regionale waterkeringen bij verordening.

De voorliggende verordening is van toepassing op het gebied van vier provincies. Om die reden wordt de verordening vastgesteld door provinciale staten van vier provincies.

Het kan uit kostenoverwegingen of anderszins wenselijk zijn dat de in deze verordening opgenomen en genormeerde regionale waterkeringen nog worden uitgebreid met andere keringen, zoals compartimenteringsdijken. Om te voorkomen dat bij iedere wijziging van de verordening besluitvorming bij alle betrokken provinciale staten moet plaatsvinden, is in artikel 3, lid 5, bepaald dat in geval een regionale waterkering in één of meer provincies is gelegen, provinciale staten van die provincie(s) afzonderlijk bevoegd zijn tot wijziging van de kaart of tot wijziging van de veiligheidsnorm. Om te verzekeren dat alle provincies beschikken over een gelijkkluidende tekst van de verordening inclusief bijlagen is bepaald dat een dergelijke wijzigingsbesluit wordt bekendgemaakt in het provinciaal blad van elk van de provincies.

2. Artikelsgewijze toelichting

In de vigerende Verordening op de primaire waterkering van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland en de Verordening op de primaire waterkering Alblasterwaard en Vijfheerenlanden

is reeds invulling gegeven aan de opdracht van artikel 14 van de Wet op de waterkering en zijn bepalingen opgenomen betreffende diverse instrumenten ter behartiging van de veiligheid van primaire keringen. De desbetreffende bepalingen zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing verklaard op de regionale waterkeringen. Dat betreft de bepalingen over de beheersopdracht, het beheersplan, de overzichtskaart, de legger, het technisch beheersregister en de verslaglegging. In deze artikelsgewijze toelichting worden de verschillende instrumenten zonedig nog nader verklaard en het belang daarvan aangegeven voor de bescherming van de regionale keringen.

Artikel 1 Begripsomschrijving

In dit artikel worden, met verwijzing naar de wet, de begrippen omschreven die voor de werking van de verordening van belang zijn. Het begrippenkader sluit aan bij dat van de wet en de modelkeur van de Unie van Waterschappen. Door het opnemen van de regionale waterkeringen (onderdeel d in samenhang met het bepaalde in artikel 2, lid 1, onderdeel c) op de bij de verordening behorende kaarten en de bevoegdheid van provinciale staten voor de vaststelling van veiligheidsnormen, is aangesloten bij het systeem van de wet.

De begripsomschrijvingen van het profiel van vrije ruimte en invloedzone zijn hier opgenomen met het oog op de gebruikmaking van deze begrippen in de legger (artikel 7) en het technisch beheersregister (artikel 8).

Onder i is gedefinieerd welk college van gedeputeerde staten wordt bedoeld, te weten gedeputeerde staten van de provincie waarin de waterkering is gelegen. Dit sluit aan bij het bepaalde in artikel 6 van de wet.

Artikel 2 Toepassingsgebied en toezicht

Wat betreft het toepassingsgebied wordt verwezen naar het gestelde in onderdeel 1.6 van het algemene gedeelte van de toelichting.

In artikel 6 van de wet wordt bepaald dat gedeputeerde staten het toezicht hebben op alle primaire waterkeringen in hun provincie. Dit betekent dat de beheerder van een dijkkringgebied in het kader van het toezicht alleen in het geval dat werken of werkzaamheden worden verricht aan een dijkvak dat in twee provincies ligt met meer dan één college van gedeputeerde staten heeft te maken. In overgrote meerderheid zal het dijkvakken betreffen, die slechts in één provincie zijn gelegen. Indien dit dijkvak echter deel uitmaakt van een interprovinciaal dijkkringgebied verdient het aanbeveling dat ook de naburige provincie van deze activiteiten in kennis wordt gesteld.

In het tweede en derde lid is de onderlinge afstemming tussen de colleges van gedeputeerde staten bij het uitoefenen van toezicht nader uitgewerkt, indien een waterkering in meer dan één provincie is gelegen. De bepaling van het tweede lid betreft enkel de melding van de activiteit en niet de toezending van alle stukken.

Artikel 3 Veiligheidsnorm regionale waterkeringen

Op de als bijlage 2 bij deze verordening behorende kaarten is voor iedere regionale waterkering (of een deel daarvan) tevens de veiligheidsnorm vastgelegd in de vorm van een veiligheidsklasse. Daarbij is rekening gehouden met de gevolgen van een doorbraak in het door de waterkering te beschermen gebied in een maatgevende situatie (worst-casebenadering). In een technische leidraad voor het ontwerp (lid 2) en in een voorschrift voor de toetsing (lid 3) wordt deze normering verder uitgewerkt. Gedeputeerde staten bepalen na overleg met de waterkeringbeheerders het tijdstip waarop de norm moet zijn gehaald.

Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar onderdeel 1.5. van het algemene gedeelte van de toelichting.

Artikel 4 Beheersopdracht

Dit artikel geeft in het eerste lid een algemene beheersopdracht aan de beheerders van primaire waterkeringen. Voor de dijkkringgebieden wordt daarbij verwezen naar de veiligheidsnormen als bedoeld in artikel 3 van de wet.

Voor de regionale waterkeringen geldt een overeenkomstige beheersopdracht, die gerelateerd is aan de veiligheidsnormering, zoals vastgelegd in bijlage 2 van de verordening.

Artikel 5 Beheersplan

Naar analogie van de in artikel 9 van de Wet op de waterhuishouding opgenomen verplichting tot het vaststellen van een beheersplan voor de oppervlaktewateren is in dit artikel de verplichting opgenomen voor de beheerder tot het vaststellen van een beheersplan voor de waterkeringen. Deze verplichting geldt zowel voor de primaire waterkeringen en de dijkkringgebieden verbindende primaire waterkeringen als voor de regionale waterkeringen. Het wordt van belang geacht dat het waterschap voor zijn beide hoofdtaken beschikt over een beleids- en beheersinstrument als kader voor de uitvoering van zijn taak.

Het beheersplan kan diverse functies vervullen. De waterkeringbeheerder kan naar binnen en buiten toe duidelijk maken hoe hij:

- als waterkeringbeheerder een duurzame bescherming van het achterland waarborgt;
- de waterkeringbelangen afstemt met andere gebruiksfuncties (zoals natuur en ecologie);
- op basis van beleidskeuzes komt tot een afgewogen programma van onderhouds- en verbeteringsmaatregelen.

Intern heeft het beheersplan vooral een sturende werking: het plan legt eenduidig de beheerdoelstellingen vast en de wijze waarop de waterkeringbeheerder deze denkt te bereiken. Tevens maakt het beheersplan inzichtelijk voor welke beleidsopgaven de beheerder staat.

Naar buiten toe biedt het plan derden (rijk, provincie, gemeenten, burgers en bedrijven) inzicht in het gevoerde beleid en de mate waarin dit is afgestemd op het beleid en de belangen van derden.

Vanwege de verschillende functies van het beheersplannen vertonen de beheersplannen in de praktijk qua inhoud vaak aanzienlijke verschillen. Zo bevatten sommige wel een vergunningenbeleid, andere niet. In verband hiermee is aan de beheerder overgelaten welke vaststellingsprocedure hij volgt.

Voor dit beheersplan geldt niet het vereiste dat het de goedkeuring behoeft van gedeputeerde staten, zoals geldt voor het beheersplan, bedoeld in artikel 9 van de Wet op de waterhuishouding. Volstaan kan worden met toezending aan gedeputeerde staten (zie artikel 10, lid 3).

Artikel 6 Overzichtskaart

Artikel 13 van de wet schrijft onder meer voor dat de beheerders van primaire waterkeringen zorg dragen voor de vaststelling van een overzichtskaart waarop de ligging van de primaire waterkering staat aangegeven. Ook kan worden aangegeven in welk deel van de legger de precieze situering van de primaire waterkeringen is terug te vinden.

Voortbouwend op de Leidraad Toetsen op Veiligheid is in gezamenlijk overleg tussen IPO, Unie en Rijkswaterstaat afgesproken dat in de "rapportages veiligheidstoetsing waterkeringen" gewerkt zal worden met kaarten op een schaal van 1:100.000 of gedetailleerder. In de verordening wordt daarop aangesloten. Met de schaalkeuze 1:100.000 zal het meestal mogelijk zijn om het totale beheersgebied van de waterkeringsbeheerder op één overzichtskaart te zetten. Voor stedelijke gebieden kan een grotere mate van gedetailleerdheid gewenst zijn om het traject van de waterkering te kunnen aangeven. Hier zou met inzetkaarten met een schaal van bijvoorbeeld 1:10.000 gewerkt kunnen worden.

Artikel 7 Legger

Ingevolge artikel 13 van de Wet op de waterkering stelt de beheerder van primaire waterkeringen een legger op waarin staat waaraan de waterkering ten minste moet voldoen naar vorm, afmeting en constructie. Daarnaast dient in de legger een aantal gegevens te worden opgenomen dat in samenhang met de in de keur opgenomen verbods- en gebodsbepalingen nodig is voor de bescherming van de waterkering, te weten de begrenzingen van de waterkeringen met onder meer het profiel van de vrije ruimte en eventuele vooroevers en kwelkades die onderdeel van de waterkering vormen.

In het tweede lid is bepaald dat in de legger voor de primaire waterkeringen ook de regionale keringen worden opgenomen. Hiermee wordt bereikt dat voor de totstandkoming van de legger voor die beide categorieën waterkeringen dezelfde procedure geldt (de procedure van de afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht) en verder ook dezelfde rechtsbescherming (beroep bij de administratieve rechter op grond van de Algemene wet bestuursrecht). Deze procedure wijkt op twee punten af van de procedure die geldt voor de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet, waarin onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen worden aangewezen. Die afwijkingen zijn dat laatstbedoelde legger valt onder de werking van de inspraakverordening (artikel 79 Waterschapswet) en dat administratief beroep mogelijk is op gedeputeerde staten (artikel 153 Waterschapswet). Niet is uitgesloten dat in de legger, bedoeld in artikel 13 van de Wet op de waterkering, ook onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen worden opgenomen.

De gegevens die in de legger zijn opgenomen dragen, in afwijking van het meer feitelijke karakter van het technisch beheersregister, een normatief karakter.

Inhoudelijke vereisten

De legger geeft voor de waterkeringen met behulp van situatietekeningen en dwarsprofielen aan wat met het oog op de te waarborgen veiligheid de minimaal vereiste afmetingen van de waterkeringen zijn. Het begrip 'minimale afmetingen' is ruimer dan de traditioneel veel gebruikte begrippen 'minimale kruinhoogte' of 'dijktafelhoogte'. Hiervoor is gekozen, omdat het vereiste beschermingsniveau van de waterkering afhankelijk is van het gehele ontwerp. De minimumafmetingen kunnen in de praktijk bij versterkte waterkeringen veelal worden gevonden door het profiel van de waterkering te beschouwen nadat de verwachte zetting volledig is opgetreden. Voor primaire waterkeringen die niet bestemd zijn tot directe kering van het buitenwater, dient het profiel op de datum van inwerkingtreding van de wet als minimumprofiel te worden aangemerkt. Als zij na de voornoemde datum toch zijn versterkt dan geldt het nieuwe profiel als minimumprofiel.

Voor de primaire waterkeringen die deel uitmaken van de zandige kust kan een vergelijkbare aanpak worden toegepast. In de Leidraad van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen (TAW) voor de beoordeling van de veiligheid van duinen is een methodiek weergegeven waarmee de mate van duinafslag tijdens een stormvloed kan worden bepaald. Na deze afslag dient nog voldoende zand over te zijn om het water te keren. De hoeveelheid zand, benodigd om te voldoen aan deze veiligheidsnorm, komt overeen met de som van de twee voornoemde porties zand. Deze zandhoeveelheid kan vervolgens worden omgevormd tot een dwarsprofiel als was het een harde kering. Dit dwarsprofiel kan vervolgens worden opgenomen in de legger. Door de zandige primaire waterkeringen op deze wijze te definiëren kan de profielvorm zodanig worden gekozen dat ruimte vrijkomt of ontstaat voor beleidsdoeleinden van derden (natuur / terreinbeheerders).

Profiel van vrije ruimte

Het is wenselijk dat in de legger het profiel van vrije ruimte wordt opgenomen. Met dit profiel geeft de beheerder aan welke ruimte door een toekomstige dijkverzwaring in beslag zal worden genomen. Dit kan een extra ruimte binnendijks, buitendijks of aan beide kanten van de dijk zijn. Teneinde ongewenste ontwikkelingen te weren is het tevens aanbevelenswaardig dat het profiel van de vrije ruimte planologisch wordt verankerd in de bestemmingsplannen wordt opgenomen.

Het profiel van vrije ruimte dient, evenals de invloedszone, als toetsingskader voor de beheerder bij het verlenen van vergunningen. Dit is met name van belang voor duurzame ontwikkelingen als

toekomstige woningbouw. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan een vergunningaanvraag voor het bouwen van een huis binnen het profiel van vrije ruimte. De beheerder kan dan op basis van de keur voorschrijven dat deze bouw op een bepaalde afstand van een primaire waterkering dan wel op een hoger niveau buiten het theoretisch profiel van de toekomstige waterkering wordt uitgevoerd, zodat een toekomstige dijkverzwaring niet wordt gehinderd.

De vraag in hoeverre het geoorloofd is door het hanteren van een profiel van vrije ruimte met het oog op toekomstige dijkverbetering nu reeds restricties aan het gebruik van gronden te leggen, was aan de orde in het Koninklijk Besluit van 20 februari 1995, nr. 95.001147, bestemmingsplan 't Orleans (AB 1995/369; met noot van A. van Hall). De Kroon overweegt daar dat het weliswaar gaat om extra ruimte die eerst na de planperiode wordt benut, en het zelfs niet uitgesloten is dat als gevolg van technische ontwikkelingen een andere ruimte of zelfs geen ruimte werkelijk nodig zal zijn, maar dat het in relatie tot duurzame ontwikkelingen - in casu woningbouw - desondanks juist wordt geoordeeld in dat geval extra vrije ruimte als een voor het bestemmingsplan relevant belang aan te merken, op basis waarvan gedeputeerde staten terecht gedeeltelijke goedkeuring hebben onthouden aan dat plan. In de annotatie wordt erop gewezen, dat verbeteringswerken mede gebaseerd moeten zijn op voorspelbaar en consistent beleid. Daartoe dient de beheerder een beleidsnota op te stellen die voor medeoverheden en burgers voldoende duidelijkheid verschaft over de ontwikkelingen op kortere en langere termijn. Een andere belangrijke ontwikkeling voor (toekomstige) dijkverbeteringen is de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier.

Artikel 8 Technisch beheersregister

In het technisch beheersregister wordt de feitelijke toestand van waterkeringen weergegeven. Door het beheersregister te vergelijken met de legger, waarin vermeld is wat ten aanzien van de waterkeringen is vereist, wordt het mogelijk om een globale toetsing van de staat van waterkeringen uit te voeren. Daarnaast is een register een hulpmiddel zowel bij het uitoefenen van het dagelijks beheer als in calamiteuze situaties. Gelet op de functie van het technisch beheersregister is het van belang dat wijzigingen in de actuele situatie continu worden verwerkt in het register. Het heeft daardoor het karakter van een dynamisch document.

In het eerste en tweede lid wordt onderscheid gemaakt tussen de tot de waterkering behorende en de niet tot de waterkering behorende constructies en kunstwerken. In het eerste lid gaat het om werken die primair met het oog op de waterkeringsfunctie tot stand zijn gebracht en aanwezig zijn. Terwijl de werken bedoeld in het tweede lid primair vanuit een andere functie, bijvoorbeeld de infrastructuur of bewoning, in of nabij de waterkering zijn gelegen.

Invloedszone

Voor de goede werking van de waterkering is niet alleen het dijklichaam, maar zijn ook de gronden ter weerszijden van het dijklichaam van belang. Deze gronden dragen bij aan de stabiliteit van het dijklichaam; gronden en dijklichaam gezamenlijk vormen aldus de eigenlijke constructie. De gronden die een bijdrage aan de stabiliteit leveren zijn in artikel 1, onder g, gedefinieerd als invloedszone. In het beheersregister zijn opgenomen de invloedszones van de primaire en regionale waterkeringen. De invloedszone geeft de grondmechanisch-fysische begrenzing van de waterkering aan. Daarnaast dient de invloedszone als toetsingskader voor het door de beheerder te voeren vergunningenbeleid. Zo kan met behulp van de invloedszone een oordeel over de stabiliteit worden gevormd. De breedte van de invloedszone is met name afhankelijk van de bodemgesteldheid en derhalve - soms sterk - variabel. De invloedszone, als hulpmiddel om tot de bepaling van de keurzone te komen, is in het technisch beheersregister aangegeven.

Artikel 9 Verslaglegging waterkering

In dit artikel wordt de beheerder verplicht tot het uitbrengen van een drietal verslagen. Dat betreft:

- a. een toetsingsverslag regionale waterkeringen (leden 3, 4 en 5). Op grond van artikel 9 van de Wet op de waterkering geldt voor de toetsingsverslagen voor primaire waterkeringen een frequentie van vijf jaar. Op dit moment is niet aan te geven welke frequentie voor de toetsingsverslagen voor

regionale waterkeringen dient te gelden en wanneer een dergelijk verslag voor de eerste maal dient te worden uitgebracht. De voorschriften voor deze toetsing (zie artikel 3, lid 3) zullen naar verwachting in januari 2006 zodanig operationeel zijn dat deze door de waterschappen kunnen worden toegepast voor de toetsing. Het tempo waarin de toetsing vervolgens door de waterschappen kan worden uitgevoerd, is echter afhankelijk van de beschikbare gegevens en de mate van complexiteit van de toetsing van de verschillende typen waterkeringen. Ook zal rekening moeten worden gehouden met het aantal kilometers waterkering dat getoetst moet worden. In verband hiermee is bepaald dat gedeputeerde staten na overleg met de beheerder het tijdstip voor het uitbrengen van het eerste toetsingsverslag vaststellen alsmede de frequentie van verslaglegging daarna.

- b. Een jaarlijks verslag over de voortgang van verbeteringswerken betreffende regionale waterkeringen (lid 1). De planning van het versterkingsprogramma is gebaseerd op het door gedeputeerde staten op grond van artikel 3, vierde lid, bepaalde tijdstip waarop de verschillende regionale waterkeringen aan de veiligheidsnorm moeten voldoen. De bedoeling van het voortgangsverslag is dat melding wordt gemaakt van knelpunten die tot afwijkingen in de planning hebben geleid dan wel mogelijkwijs zullen leiden. Dit verslag vormt vervolgens de basis voor nader bestuurlijk overleg.
- c. Jaarlijkse inspectieverslagen primaire en regionale waterkeringen (lid 2). De bedoeling van de inspectieverslagen is dat op hoofdlijnen wordt gerapporteerd over de resultaten van de door de waterschappen gehouden inspecties. Het belang hiervan is dat in aanvulling op de meerjaarlijkse toetsingsverslagen gedeputeerde staten tussentijds (jaarlijks) worden geïnformeerd over de actuele waterstaatkundige toestand. Daarbij gaat het om bijzonderheden die aanleiding hebben gegeven tot het treffen van (extra) maatregelen dan wel tot het bijstellen van het versterkingsprogramma. Voorgeschreven is dat het inspectieverslag tevens een beschrijving van het inspectieproces bevat. Uit onderzoek van de STOWA is gebleken dat er wat betreft de inrichting en uitvoering van het inspectieproces in de praktijk grote verschillen bestaan tussen de waterkeringbeheerders. Voor de beoordeling van het inspectieverslag is het daarom van belang dat gedeputeerde staten inzicht wordt geboden in de wijze waarop het inspectieproces is ingericht.

Desgewenst kan het inspectieverslag worden gecombineerd met het verslag betreffende de voortgang van verbeteringswerken.

Artikel 10 Nadere regels inzake beheersplan, overzichtskaart, legger, technisch beheersregister en verslag

Gedeputeerde staten stellen, na overleg met de beheerder, een termijn vast waarbinnen de in het eerste lid genoemde documenten vastgesteld respectievelijk gereed moeten zijn.

Voor het opstellen van het toetsingsverslag is het nodig dat de beheerder beschikt over een beheersregister en de legger, de documenten waarin de feitelijke respectievelijk de vereiste situatie is aangegeven.

Voor de primaire waterkeringen wordt de door de betrokken colleges van gedeputeerde staten vast te stellen termijn bepaald per dijkkringgebied, voor de regionale waterkeringen per waterschapsgebied. Dat maakt het mogelijk voor de laatste categorie van waterkeringen te differentiëren naar waterschap.

Ten aanzien van de waterkeringen die op grond van artikel 3, derde lid, van de wet, ten minste gelijke veiligheid moeten blijven bieden als op de datum van inwerkingtreding van de wet, zal in de legger en het technisch beheersregister volstaan kunnen worden met het vermelden van de huidige situatie.

Het vijfjaarlijkse verslag van de beheerder ingevolge artikel 9 van de wet vormt de basis voor het verslag van gedeputeerde staten aan de minister. Het verslag van de beheerder moet derhalve drie tot zes maanden eerder zijn vastgesteld dan het tijdstip waarop de minister het provinciale verslag wil hebben. Voor een dijkkringgebied dat in meer dan één provincie ligt wordt een gezamenlijk verslag van de betrokken provincies aan de minister uitgebracht.

Artikel 11 Planvoorbereiding

Vergelijkbaar met de bepalingen in artikel 7 van de wet vindt de aanleg, versterking of verlegging van een regionale waterkering eveneens plaats op grond van een plan met toelichting. Op de voorbereiding van de vaststelling van dit plan is (nieuwe) afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard. Artikel 3:16 Awb bepaalt dat gedurende een termijn van zes weken zienswijzen naar voren kunnen worden gebracht.

Tegen een besluit van een waterschapsbestuur tot aanleg, versterking of verlegging van een regionale waterkering staat voor belanghebbenden op grond van artikel 153, lid 1, onderdeel a, administratief beroep open op gedeputeerde staten.

Artikel 12 Coördinatiecommissie Dijkverbeteringsplannen

Gedeputeerde staten kunnen een Coördinatiecommissie Dijkverbeteringsplannen (CCD) instellen. Alleen in Zuid-Holland is voor de rivierdijkversterkingen een CCD ingesteld. Deze commissie brengt advies uit aan gedeputeerde staten over het dijkversterkingsplan. De coördinatiecommissie is een vaste adviescommissie met permanente leden. Samenstelling en taakopdracht worden door gedeputeerde staten in het te nemen instellingsbesluit vastgelegd (eerste lid). Voor het functioneren van de commissie wordt een reglement vastgesteld (tweede lid).

Artikel 13 Nadere voorzieningen

Voor zaken of omstandigheden, waarin deze verordening niet voorziet, worden door de betrokken colleges van gedeputeerde staten de noodzakelijke voorzieningen getroffen.

Artikel 14 Intrekking en overgangsbepaling

De oude verordeningen worden ingetrokken zodra de nieuwe verordening van kracht wordt. De op dat moment geldende besluiten blijven van kracht, tenzij deze bij afzonderlijk besluit worden ingetrokken.

Artikel 15 Inwerkingtreding

Deze interprovinciale verordening treedt eerst in werking nadat deze is afgekondigd in de provinciale bladen van de betrokken provincies. Gedeputeerde staten van Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland en Gelderland stellen bij gemeenschappelijk besluit het tijdstip van inwerkingtreding vast.

Artikel 16 Citeertitel

Aangezien de nieuwe verordening van toepassing is op een groot deel van het westen van Nederland is gekozen voor een korte geografische omschrijving, dit in plaats van een lange bestuurlijke naamgeving gekoppeld aan de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Gelderland.

Bijlage 2**Nota van beantwoording zienswijzen**

(Samenvattingen zienswijzen met commentaar van gedeputeerde staten)

Overzicht ingebrachte zienswijzen

<u>Zienswijze van</u>	<u>Ingekomen op</u>
1. Hhs van Delfland	26-09-2005
2. Waterleidingbedrijf Amsterdam	30-09-2005
3. Gemeente Alphen aan den Rijn	24-10-2005
4. PCMW Zuid-Holland	28-10-2005
5. Gemeente De Ronde Venen	31-10-2005
6. Gemeente Zijpe	31-10-2005
7. Gemeente Heerhugowaard	03-11-2005
8. Vereniging van Noord-Hollandse Gemeenten (VNHG)	03-11-2005
9. Hhs van Rijnland	04-11-2005
10. Waterschap Hollandse Delta	04-11-2005
11. R.A.G. van Tol	04-11-2005
12. Hhs Amstel, Gooi en Vecht	04-11-2005
13. Gemeente Haarlem	04-11-2005
14. Waterschap Rivierenland	07-11-2005
15. Gemeente Katwijk	07-11-2005
16. Hydron Zuid-Holland	07-11-2005
17. Gemeente Delft	07-11-2005
18. Hhs Hollands Noorderkwartier	07-11-2005
19. A.R. de Ruiter en E.A. Abalain	07-11-2005
20. Gemeente Waterland	07-11-2005
21. Corus Staal B.V.	08-11-2005
22. Gemeente Rotterdam	15-11-2005
23. Gemeente Castricum	16-11-2005

1. Zienswijze Hoogheemraadschap van Delfland**Samenvatting**

Aangegeven wordt dat het eerder toegezonden conceptadvies tot vaststelling van de normen van de boezemkaden binnen het beheersgebied van Delfland door het algemeen bestuur is omgezet in een definitief besluit. De voorgestelde veiligheidsklassen zijn hierbij niet gewijzigd.

Commentaar GS

Wij hebben kennis genomen van deze wijziging.

Consequenties verordening, toelichting en kaarten

Geen.

2. Zienswijze Waterleidingbedrijf Amsterdam**Samenvatting**

- 1) Waarom is in artikel 1, bij omschrijving van begrippen, niet de definitie van de Unie van regionale waterkeringen' overgenomen: 'een regionale waterkering is een niet-primaire waterkering die is

opgenomen in de legger/keur van het waterschap en/of is aangewezen op basis van een provinciale verordening'.

- 2) Voor de normstelling moet ook bevolkingsaantal en functie (zoals bijvoorbeeld waterwingebied) van de polder worden meegenomen.

Commentaar GS

- 1) Voor de toepassing van de verordening op een regionale waterkering is bepalend dat een waterkering als zodanig is aangewezen in de verordening. Dat gebeurt door het aangeven van de waterkering op de kaart van bijlage 2 van de verordening. In art. 7, lid 2, is bepaald dat de regionale waterkeringen moeten worden opgenomen in een legger. Een en ander betekent dat de verordening leidend en de legger volgend is. Bovendien kunnen er waterkeringen zijn die vanwege hun ondergeschikte betekenis niet in de verordening zijn opgenomen, maar wel in de waterschapslegger. Om deze redenen is de aangehaalde omschrijving niet overgenomen.
- 2) Bij het vaststellen van de economische gevolgschade is rekening gehouden met de functie van een gebied. Voor elke functie is vastgesteld hoe de schade stijgt als gevolg van de inundatiediepte. Daarbij is niet alleen gekeken naar de directe schade, maar ook naar de indirecte schade. Bevolkingsaantal is als zodanig niet als criterium meegenomen in de methodiek.
Wat betreft de bescherming van drinkwatergebieden, in dit geval van de Bethunepolder, wordt het volgende opgemerkt. Een doorbraak van een kade van de Bethunepolder brengt de drinkwatervoorziening niet in gevaar. De Bethunepolder kan eenvoudig worden afgekoppeld van het watersysteem en er zijn voldoende alternatieve winningsmogelijkheden. Dat betekent dat er geen aanleiding is voor een hogere norm voor de kades die de Bethunepolder beschermen. Het waterreservoir van het waterleidingbedrijf wordt beschermd door een kade die in eigendom en beheer is van het waterleidingbedrijf Amsterdam. Deze kade is in deze verordening niet aangewezen en genormeerd.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

3. Zienswijze gemeente Alphen aan den Rijn

Samenvatting

- 1) De waterkering rond de Zegerplas is niet aangegeven en in plaats daarvan is de waterkering doorgetrokken over de Westkanaalweg (kaart 4B).
- 2) De waterkering rond de jachthaven aan de Heimanswetering is niet aangegeven en in plaats daarvan is de waterkering doorgetrokken in het verlengde van de Woubrugseweg (krt 4B).
- 3) De waterkering aan de noordkant Oude Rijn, tussen Kromme Aar en Heimanswetering ontbreekt (kaart 4B). Voorgaande gaarne corrigeren.
- 4) Waterkering noordkant Oude Rijn wordt ingedeeld in klasse 2, terwijl de waterkering aan de zuidzijde van de Oude Rijn is ingedeeld in klasse 5 (kaart 4B). Het verschil in indeling wekt bevreemding, daar beide waterkeringen dienen ter bescherming van een deel van het stedelijk gebied van de gemeente. Die classificatie is nogmaals te bezien.
- 5) De waterkering Heimanswetering wordt ter hoogte van Ridderveld I bepaald op klasse 2, terwijl het gedeelte ter hoogte van Ridderveld II wordt ingedeeld in klasse 5 (kaart 4B). Aangezien Ridderveld II lager ligt dan Ridderveld I zal bij een calamiteit ter hoogte van Ridderveld 1 door die lagere ligging ook de wijk Ridderveld II bedreigd worden. De veiligheidsnorm Heimanswetering zou op dit punt nogmaals moeten worden bezien.

Commentaar GS

- 1) De ontbrekende boezemkaden zullen alsnog op de kaart 4 B worden opgenomen.
- 2) Idem.
- 3) Idem.

- 4) Voor genoemde kaden zal een beschermingsniveau klasse V worden aangehouden. De kaart 4 zal hiertoe worden gewijzigd.
- 5) Idem.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Kaart 4 B is aangepast!

4. Zienswijze PCMW Zuid-Holland

Samenvatting

De commissie vraagt aandacht voor de wijze waarop het ontwerp tot stand kwam. Er is voor gekozen dat GS eerst bepalen, waarna de waterschappen uitvoeren. Dat ligt minder voor de hand omdat in deze en de andere provincies grote, op hun taak berekende en democratisch gelegitimeerde waterschappen opereren. Het had daarom meer voor de hand gelegen als de waterschappen eerst de opdracht hadden gekregen een voorstel aan GS te doen. Met deze kanttekening adviseert de PCMW positief ten aanzien van dit voorliggend ontwerp.

Commentaar GS

De waterschappen zijn van meet af aan betrokken bij de voorbereiding van de verordening en bij de onderzoeken die zijn ingesteld om te komen tot veiligheidsnormen voor de regionale waterkeringen (kaartbijlage 2 van de verordening). Na het gereedkomen van de studies zijn de waterschappen in de gelegenheid gesteld te reageren op de in genoemde studies voorgestelde normen. Ook in het kader van de formele inspraakprocedure hebben de waterschappen nog weer kunnen reageren. De voorstellen van de waterschappen zijn vrijwel allemaal overgenomen.

5. Zienswijze gemeente De Ronde Venen

Samenvatting

- 1) Betreurd wordt dat er geen normen voor stabiliteit zijn opgesteld en dat het veiligheidsniveau voornamelijk is ingegeven door de economische waarde van het achterland.
- 2) Binnen de gemeente dient 1:100 als minimumniveau te worden gehanteerd.
- 3) Onduidelijk is of de verslaglegging van het waterschap ook ingaat op de compartimentering. De gemeente dient een exemplaar van het verslag te ontvangen en van de reactie daarop van provinciezijde.
- 4) In de verordening ontbreekt een sanctiemogelijkheid, indien het waterschap zich niet aan de verordening houdt. Als hiervan sprake is, is het van belang dat de betrokken gemeente door de provincie wordt geïnformeerd.
- 5) Er wordt getwijfeld aan de betrouwbaarheid van de methode zoals beschreven in de IPO-richtlijn. Genoemd worden de effecten van klimaatverandering, bodemdaling en veranderend landgebruik op de hoogte van de norm. Er wordt gevraagd of er een actualisatie van de IPO-Leidraad zal plaatsvinden.
- 6) De kaart is onduidelijk, inclusief gehanteerde kleurstelling.
- 7) Waarom hebben de kades rondom de polders De Derde Bedijking, Groot Mijdrecht en De Tweede Bedijking verschillende normen?
- 8) Er wordt vanuit gegaan dat de gemeente financieel niet hoeft bij te dragen aan de toekomstige dijkverzwaringen.
- 9) Voldoen de recente dijkverbeteringen aan de nieuwe norm?
- 10) Opmerkingen over het verband met het Provinciaal Waterhuishoudingsplan, problemen bij afwatering van de polders wegens een te hoog boezempeil en maalstoppen en de relatie normering boezemkades-wateroverlast.
- 11) De tervisielegging is niet aangekondigd in lokale bladen: moet alsnog gebeuren.

Commentaar GS

- 1) In het vervolg op de normering zal een Voorschrift toetsen op veiligheid voor regionale waterkeringen worden vastgesteld. Hierin is elk faalmechanisme beschreven met daarbij een stabiliteitseis per norm.
- 2) Uitgaande van de IPO-methodiek zijn waterkeringen die gebieden met een lage waarde beschermen, zoals gebieden met overwegend grasland, in de laagste klassen (klassen 1 en 2) ingedeeld. Er is geen reden de desbetreffende waterkeringen in de gemeente De Ronde Venen in afwijking van die methodiek in klasse 3 in te delen. Niet wordt gezien welk belang deze opwaardering heeft (de inundatiedieptes zijn beperkt (10 tot 30 cm); inundatie treedt slechts in een deel van de polder op; het gaat hierbij grotendeels om grasland). Een tweede reden is dat te veel afbreuk wordt gedaan aan de systematiek waarbij het veiligheidsniveau is gekoppeld aan de (economische) gevolgschade. Kades waarbij in geval van een breuk nauwelijks schade optreedt krijgen relatief een te hoog beschermingsniveau. Kades die volgens de systematiek vanwege de hogere economische waarde van het achterliggende gebied wel in klasse 3 thuishoren, krijgen daardoor relatief een lager beschermingsniveau. Dit wordt ongewenst geacht.
- 3) In het kader van de wettelijk voorgeschreven wederzijdse afstemming tussen het calamiteitenplan van het waterschap en het gemeentelijke rampenplannen dient er op gezette tijden contact te zijn tussen gemeente en waterschap.
- 4) De Waterschapswet alsmede de Waterstaatswet 1900 bevatten een aantal instrumenten die de provincie in het kader van haar toezichthoudende taak in staat stellen een waterschap te corrigeren. Het is niet gebruikelijk dat een gemeente over de toepassing van een dergelijk instrument wordt geïnformeerd. Uiteraard wordt een gemeente wel geïnformeerd over een (mogelijk) calamiteuze situatie.
- 5) Door de provincies, waterschappen en ingenieursbureaus is geconcludeerd dat de IPO-methode goed bruikbaar is voor het stellen van normen voor waterkeringen. De scenario's klimaatverandering, bodemdaling en veranderend landgebruik zijn allemaal doorgerekend en leiden slechts in een enkel geval tot een hogere norm. Op basis van de opgedane ervaringen zal de IPO-Leidraad op onderdelen worden aangepast. Dat heeft echter geen betrekking op de methodiek of op de kentallen. Op een aantal technische punten is met de voortschrijdende inzichten in hydrologische modellen en GIS bewerkingen een verbetering mogelijk. Deze ervaring zal aan een verbeterde versie worden toegevoegd, naar verwachting in 2007.
- 6) Hierover zijn door andere insprekers geen opmerkingen gemaakt. De waterschappen vinden deze kaart voldoende duidelijk. De kaarten worden niet aangepast.
- 7) In de IPO-systematiek is de mogelijk optredende schade bepalend voor de indeling in veiligheidsklassen. Die schade is afhankelijk van de inundatiediepte en van de functie van het gebied. De inundatiediepte en in vervolg daarop de schade zijn berekend vanuit elke aan de kade grenzende watergang (de kadevakbenadering). De gevolgen van een doorbraak van een kade die langs een groot meer ligt, zijn namelijk veel groter dan de gevolgen in hetzelfde gebied bij doorbraak van een kade die gelegen is langs een watergang met een klein watervolume. De inundatiediepte maakt dan het verschil. Zo kan het voorkomen dat kades rondom hetzelfde gebied in verschillende veiligheidsklassen zijn ingedeeld. Dit is het geval bij de door de gemeente genoemde polders.
- 8) Die constatering kan niet worden onderschreven. De ruimtelijke ontwikkelingen die nu in (ontwerp)bestemmingsplannen zijn opgenomen, zijn meegenomen bij het bepalen van de veiligheidsnorm. De kosten van de kadeverbeteringen die nodig zijn om de kaden aan die norm te laten voldoen, zijn voor rekening van het waterschap. Anders ligt dit bij de financiering van toekomstige kadeverbeteringen die het gevolg zijn van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en daaruit voortvloeiende aanpassing van de veiligheidsnorm. In het algemene deel van de toelichting op de verordening (onderdeel 1.5) is aangegeven dat het de bedoeling is dat deze consequentie in het kader van watertoets betrokken wordt bij de besluitvorming over de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is tevens aangegeven dat het in de rede ligt dat de veroorzaker de kosten draagt van de maatregelen die voortvloeien uit de normaanpassing. Dit is in overeenstemming met de lijn die in artikel 10 van het Nationaal Bestuursakkoord Water is overeengekomen voor de

bekostiging van de regionale en stedelijke wateropgave. Het kostenveroorzakersbeginsel zal in verband met een aantal vragen die aangaande de toepassing van dit beginsel gerezen zijn, nog nader worden uitgewerkt in overleg met waterschappen en gemeenten. Een punt van zorg is overigens de provinciale rol bij de watertoets onder de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening. Het IPO heeft hiervoor de aandacht gevraagd van het Rijk.

- 9) Alle recente dijkverbeteringen zijn volgens de laatste inzichten uitgevoerd en voldoen aan de norm.
- 10) Voor het stellen van de norm is een knelpunt in de waterafvoer niet van belang. Het gaat hier uitsluitend om de waarde van het beschermde gebied achter een waterkering en niet om de knelpunten in de afvoer van water binnen het watersysteem.
- 11) De advertentie heeft in een tweetal landelijke bladen gestaan en in een zestal streekbladen c.q. regionale subedities van een landelijke krant. Ook is er een persbericht breed verspreid. Er wordt geen aanleiding gezien de advertentietekst alsnog te plaatsen in lokale kranten.

Consequenties voor verordening, toelichting, kaarten

Geen.

6. Zienswijze gemeente Zijpe

Samenvatting

- 1) Hoe is de relatie 'wenselijk veiligheidsniveau-economische schade' exact uit te leggen of bepaald? Is bij bepaling van dat niveau en het achterland van het Noordzeekanaal rekening gehouden met de nautische functie van die waterweg? Is bij klasse 1 de theoretische kans op een overstroming 1 x per 10 jaar?
- 2) Het water op de grens Den Helder-Zijpe is boezemwater dat zo aangegeven moet worden (kaartje): waarom is dat niet als regionaal (boezem)water aangegeven?
- 3) Van welk jaar zijn de veiligheidsklassen? In hoeverre is rekening gehouden met (bestaande) planvorming van Zijpe? In de toelichting wordt gezegd dat de veroorzaker de kosten draagt van uit normaanpassing voortvloeiende maatregelen. Zijpe wil helderheid over dat principe in relatie tot de plannen Boskerpark (recreatiepark) en Marina Petten.
- 4) Wie wordt bedoeld met 'de veroorzaker' van normaanpassing en wat is de 'ruime marge' waarmee rekening gehouden is? Leidt functiewijzing die resulteert in een verhoogde economische waarde van het achterland van de kering op lokaal niveau tot extra kosten en zo ja voor wie? Graag nadere uitleg over dit principe.
- 5) Het achterland van de locatie ten westen van Schagerbrug (kanaal Stolpen-Schagen) en van de Grote Sloot is gelijk (kaart): waarom wordt dit met de zo uiteenlopende klasse I en V gewaardeerd?
- 6) Als ondanks de maatregelen schade ontstaat, welke (financiële) hulp wordt dan vanuit deze verordening/systematiek geboden aan burgers/bedrijven? Welke invloed heeft de veiligheidsklassenindeling bij verzekeringen? Welke gemeentelijke taken komen voort uit een calamiteit waartegen waterkeringen bescherming bieden en wat zijn de gevolgen voor het calamiteitenplan?

Commentaar GS

- 1) In het kader van de BWN studies is aan de hand van rekenmodellen de economische waarde van polders berekend. In de rekenmodellen is de nautische functie van een boezemwater niet meegenomen. Het Noordhollands kanaal is onderdeel van de Schermerboezem. De Schermerboezem is een gereguleerd systeem waarbij wordt gerekend met een Maatgevende Boezempeil. De regulering wordt bereikt door maalstops af te kondigen voor poldergemalen in hoogwatersituaties. De gemiddelde jaarlijkse kans op het voorkomen van het Maatgevend Boezempeil is kleiner dan 1/100. De boezemkaden moeten deze hoogte van de waterstand kunnen keren. Omdat de hoogte van de voorkomende waterstand is gereguleerd heeft de norm in deze situatie betrekking op de stabiliteit van de boezemkade. Een norm van 1/10 betekent dat de

boezemkade bij het optreden van de maatgevende waterstand (met een kans van 1/100) in 90% van de gevallen overeind moet blijven.

- 2) De Callantsogervaart was ooit boezemwater, maar is nu afgesloten door middel van schotten. Het water kan wel uit, maar niet in de Callantsogervaart lopen. Het klopt dus dat de Callantsogervaart geen boezemkade heeft. Hetzelfde geldt voor de Doggersvaart en het water langs de Schoolweg.
- 3) De studies voor het bepalen van de veiligheidsklasse hebben plaatsgevonden in 2003. De waterbeheerders hebben de resultaten van de studies beoordeeld en daarover de provincies geadviseerd (beheerderoordeel). De provincie heeft vervolgens een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd op toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en de veiligheidsnormen in de ontwerpverordening vastgelegd. Het Boskerkpark is gepland in een gebied bovenstrooms aan de boezem op relatief grote maaiveldhoogte. Uit berekeningen blijkt dat er nauwelijks wateroverlast vanuit het boezemsysteem kan plaatsvinden. Op basis hiervan is de verwachting dat het Boskerkpark niet leidt tot aanpassing van de veiligheidsnormen van boezemkaden. Het plan voor de Marina Petten heeft gevolgen voor de primaire waterkering.
- 4) Wij hebben een aantal waarborgen in de normen opgenomen om te voorkomen dat elke ruimtelijke verandering leidt tot een andere veiligheidsnorm. Het schadebedrag dat hoort bij een veiligheidsklasse is niet één schadebedrag maar een interval van een minimum- en een maximumbedrag. De veiligheidsklasse is opgewaardeerd in de gevallen waar toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen zijn gepland en de waarde van de polder dicht bij een klassegrens ligt. Tenslotte vinden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen meestal plaats in de omgeving van bestaand stedelijk gebied waar veelal sprake is van de hoogste veiligheidsklasse.
Het is aan de waterbeheerders om aan het gewenste veiligheidsniveau te gaan voldoen die is vastgelegd in de verordening. Toekomstige (grote) ruimtelijke veranderingen kunnen vragen om aanpassing van de veiligheidsklasse. In dat geval ligt het in de rede dat de kosten van voortvloeiende maatregelen bij de projectontwikkelaar (veroorzaker) komen te liggen. Het kostenveroorzakersbeginsel wordt nog nader uitgewerkt in overleg met waterschappen en gemeenten.
- 5) Voor het bepalen van de veiligheidsklasse zijn overstromingskaarten en berekeningen van de daarbij optredende schade gemaakt. Hieruit blijkt dat de gevolgen van een kadebreuk per dijkvak verschillen. De schade is afhankelijk van de economische waarde, de hoogteligging van het maaiveld ter plaatse, de snelheid, de tijdsduur en de hoeveelheid water die ter plaatse door de bres stroomt. Nabij Schagerbrug komen om die redenen verschillende veiligheidsklassen voor.
- 6) Gemeenten dienen in het kader van het opstellen van hun rampenplan ook een deelplan overstromingen op te stellen. Daartoe dient het hoogheemraadschap de gegevens ter beschikking te stellen. Gemeenten en waterschappen zijn wettelijk verplicht hun rampen- en calamiteitenplannen op elkaar af te stemmen. Schade veroorzaakt door dijkbreuk is thans niet verzekeraar. Het rijk kan besluiten om bij een ramp de Wet tegemoetkoming schade bij grote ongevallen en rampen van toepassing te verklaren.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

7. Zienswijze gemeente Heerhugowaard

Samenvatting

- 1) Enkele dijkvakken langs de A.C. de Graafweg, de Korte Langereis en de Berkmeerdijk zijn in klasse I (norm 1/10) ingedeeld en de faalkans van dat boezemsysteem is gebaseerd op de norm 1/100. Moet de klassenindeling niet in overeenstemming worden gebracht met de norm van het boezemsysteem?
- 2) Door deze systematiek om het beschermingsniveau te bepalen kreeg een aantal dijkvakken in de gemeente een hogere veiligheidsklasse. Wil de provincie kenbaar maken welke maatregelen nodig zijn om kaden te laten voldoen aan de nieuwe norm. Hoe zijn veiligheidsrisico's te beperken totdat aan de nieuwe norm kan worden voldaan (eventuele tussentijdse maatregelen)?

Commentaar GS

- 1) De boezemsystemen in het beheergebied van Hollands Noorderkwartier zijn gereguleerde systemen, waarbij wordt gerekend met een Maatgevende Boezempeil. De regulering wordt bereikt door maalstops af te kondigen voor poldergemalen in hoogwatersituaties, zodat de waterstand in de boezem niet verder kan stijgen. De gemiddelde jaarlijkse kans op het voorkomen van het Maatgevend Boezempeil is kleiner dan 1/100. De boezemkaden moeten deze hoogte van de waterstand kunnen keren. Omdat de hoogte van de voorkomende waterstand is gereguleerd heeft de norm in deze situatie betrekking op de stabiliteit van de boezemkade. Dit betekent voor de grote boezemsystemen in het beheergebied van HHNK dat de totale faalkans (hoogte en stabiliteit) kleiner is dan 1/100 per jaar.
- 2) Maatregelen die nodig zijn om de boezemkaden te laten voldoen aan de toegekende veiligheidsklasse zijn nog niet bekend. Nadat provinciale staten van de drie provincies de veiligheidsklassen hebben vastgesteld zal het hoogheemraadschap starten met het toetsen op hoogte en stabiliteit van de boezemkaden. Op basis van toetsingsresultaten stelt het hoogheemraadschap een maatregelenprogramma op. Afhankelijk van de situatie kan het hoogheemraadschap bepalen of en waar tijdelijke maatregelen, zoals compartimentering, nodig zijn. Wij vragen de hoogheemraadschappen hierover gemeenten te informeren.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

8. Zienswijze Vereniging Noord-Hollandse Gemeenten (VNHG)

Samenvatting

- 1) Binnen gemeenten zijn diverse dijkvakken ingedeeld in klasse I (1/10 en klasse II 1/30), terwijl de faalkansberekeningen van diverse bijbehorende boezemsystemen uitgaan van de norm 1/100: moet dat niet in overeenstemming met elkaar worden gebracht?
- 2) Door deze systematiek om het beschermingsniveau te bepalen kreeg een aantal dijkvakken in de gemeenten een hogere veiligheidsklasse. Wil de provincie kenbaar maken welke maatregelen nodig zijn om kaden te laten voldoen aan de nieuwe norm. Hoe zijn veiligheidsrisico's te beperken totdat aan de nieuwe norm kan worden voldaan (eventuele tussentijdse maatregelen)?

Commentaar GS

Zie het commentaar op de zienswijzen 6 en 7 (gemeenten Zijpe en Heerhugowaard)

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

9. Zienswijze Hoogheemraadschap van Rijnland

Samenvatting

Op kaart 4A zijn de IJpolders niet opgenomen. Deze zijn: Polder de Velsbroek, Noord-Spaandammerpolder, Zuid-Spaandammerpolder en Houtrakpolder.

Betrokken provincies worden verzocht communicatie en voorlichting over de verordening, richting gemeenten en burgers, te intensiveren.

Commentaar GS

- 1) De kaden van de betreffende polders zullen bij de eerstvolgende herziening van de verordening alsnog worden opgenomen. Een herziening van de kaart zal nog in 2006 noodzakelijk zijn in verband met de nadere aanduiding van kaden voor de beheersgebieden van Delfland (tussenboezemkaden in het Oostland) en Hollandse Delta (kaden van voormalige havens langs de rivier De Oude Maas).
- 2) Aan het verzoek wordt niet tegemoet gekomen. In het kader van de inspraakprocedure is een publieksvriendelijke informatiekrant uitgegeven en is er een symposium gehouden voor bestuurders

van gemeenten, waterschappen en belangenorganisaties. Naar aanleiding van de besluitvorming in GS over de inspraakreacties is opnieuw een persbericht uitgegeven. In het vervolgtraject (de uitvoering van maatregelen om de kades aan de gestelde veiligheidsnorm te laten voldoen) ligt het voortouw in de communicatie bij de waterschappen.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen. In 2006 zal bij gelegenheid van de noodzakelijke herziening van de kaarten van het deelgebied IJsselmonde van het waterschap de Hollandse Delta en de kaart van het hoogheemraadschap van Delfland eveneens de desbetreffende kaart van het hoogheemraadschap van Rijnland worden aangepast.

10. Zienswijze waterschap De Hollandse Delta

Samenvatting

- 1) Tot de regionale keringen worden voorliggende keringen gerekend die buitendijksgebied beschermen. Voor bescherming van dat gebied is het rijk verantwoordelijk en in hoeverre provincies en/of waterschappen daar een eigenstandige verantwoordelijkheid dragen is nu onduidelijk. Daarom kunnen voorliggende keringen (nog) geen regionale keringen zijn, opgenomen in de verordening. De provincie moet met alle betrokkenen overeenstemming krijgen over de verantwoordelijkheid in en voor het buitendijks gebied, voordat opname in de verordening een feit kan zijn.
- 2) Het kostenveroorzakersbeginsel is in de verordening onvoldoende verankerd en uitgewerkt en dit dient alsnog te gebeuren. Wij stellen het op prijs het bovenstaande in bilateraal overleg met u te bespreken.

Commentaar GS

- 1) De provincies zullen in overleg treden met de waterschappen, de betrokken gemeenten en Rijkswaterstaat om ter zake duidelijkheid te scheppen omtrent de taakstelling voor de buiten de primaire waterkeringen gelegen gebieden. Medio voorjaar 2006 zullen wij het initiatief nemen voor dit overleg. In beginsel zullen ook voor de buiten de dijkkring gelegen waterkeringen beschermingsniveaus worden vastgesteld. Dit zal medio 2007 aan de orde zijn.
- 2) Het kostenveroorzakersbeginsel sluit aan bij de afspraken die in het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water zijn gemaakt voor de bekostiging van de regionale en stedelijke wateropgave. Het beginsel is juridisch niet afdwingbaar. Om die reden is het niet verankerd in de verordening, maar is in de toelichting aangegeven dat het in het kader van de watertoets betrokken wordt bij de besluitvorming over nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. In het bestuurlijk overleg met de waterschappen is afgesproken dat (de toepassing van) het beginsel in overleg met waterschappen en gemeenten verder zal worden uitgewerkt. In dat kader zal ook worden gezien of het onlangs bij de Tweede Kamer ingediende wetsvoorstel tot wijziging van de Wet ruimtelijke ordening inzake grondexploitatie toepassingsmogelijkheden biedt.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

11. Zienswijze R.A.G. van Tol

Samenvatting

- 1) Artikel 3 vermeldt dat voor elke waterkering een veiligheidsnorm is aangegeven in de vorm van een gemiddelde overschrijdingskans per jaar. Dat wijkt principieel af van de Wet op de Waterkering, waarin voor elk dijkkringgebied de veiligheidsnorm is aangegeven.
- 2) Bijlage 2 toont dat in enkele gevallen aan de afzonderlijke dijken van een dijkkringgebied verschillende overschrijdingskansen zijn toegekend (noordelijk van Alphen, tussen de Leidsevaart en Drecht, rond Roelofarendsveen, etc.). De veiligheid van die gebieden is dus niet eenduidig bepaald.

- 3) Punt 1.5 toelichting meldt dat de veiligheidsnorm staat voor de kans op overschrijding van een bepaalde waterstand. Als nu aan de waterkeringen rond een gebied verschillende veiligheidsnormen zijn toegekend en deze keringen hetzelfde water moeten keren dan wordt dat gebied altijd eerst overstromd via de waterkering met de laagste veiligheidsnorm. De veiligheid van de andere keringen is dan overbodig hoog. Verzoeken u, naar analogie van de Wet op de Waterkering, de gewenste veiligheid van een gebied als uitgangspunt te hanteren voor veiligheidseisen aan omliggende waterkeringen.

Commentaar GS

- 1) Bij het bepalen van de norm voor de kaden is niet afgeweken van de systematiek zoals deze voor de primaire waterkeringen wordt gehanteerd. Per polder is de gehele kadering in oenschouw genomen. Alleen indien de polder compartimenten (deeldijken) bevat waarbinnen het overstromingswater wordt vastgehouden is voor het kadevak dat wordt ingesloten door een dergelijk compartiment afzonderlijk de norm vastgesteld. Voor de polders in kwestie is de norm per polderring bepaald waarbij de hoogste norm de doorslag heeft gegeven.
- 2) Het betreft verschillende polders welke aan elkaar grenzen. De grens wordt gevormd door een polderkade. De norm van de boezemkaden van deze polders zijn per polder bepaald. Indien als gevolg van doorbraak van de boezemkaden overstromingswater via deze polderkade de naastgelegen polder instroomt is voor de boezemkaden van beide polders dezelfde norm aangehouden. Voor genoemde polders is geen sprake van een dergelijke situatie waardoor de norm van de boezemkade per polder afzonderlijk is bepaald.
- 3) Verwezen wordt naar de beantwoording hierboven.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

12. Zienswijze hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht

Samenvatting

- 1) Klasse 3 dient als minimumklasse te worden gehanteerd in het gebied van AGV, ook bij tussenboezemkaden. In de bij de verordening behorende kaart moeten alle klassen 1 en 2 worden gewijzigd in klasse 3.
- 2) Onzorgvuldigheden (foute ligging boezemkaden etc.) moeten uit de kaart worden gehaald.

Commentaar GS

- 1) Zie het commentaar onder 2 op zienswijze 5 (gemeente De Ronde Venen). Wel is bij nader onderzoek gebleken dat een aantal kades van klasse 1 en 2 in het gebied van AGV om verschillende (deels praktische) redenen ten onrechte niet in klasse 3 zijn opgenomen. Die kades zijn opgewaardeerd. Dat betreft de volgende situaties: a) het grondgebruik is akkerbouw; ook bij geringe inundatie treedt grote schade op (Polder Liemeer); b) er is sprake van het verspringen van de normklasse over korte kadetrajecten in de buurt van verstedelijking (Amstelveen, Aalsmeer en Mijdrecht) en c) de inundatiediepte geeft aanleiding tot opwaardering (polder Horstermeer).
- 2) Dat is gebeurd.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

De kaarten zijn aangepast (zie onder 1 en 2).

13. Zienswijze gemeente Haarlem

Samenvatting

- 1) Bij Haarlem ingetekende waterkeringen op kaart 4A zijn deels onjuist ingetekend. Zo bestaan grote delen van de dijkkring Schalkwijk en delen van de Waarderpolder uit boezemland. Veldmetingen

door Rijnland van waterkeringen/boezemkades moeten uitwijzen wat wel/niet waterkering is en Haarlem wordt graag betrokken bij de beoordeling van de meetresultaten, omdat ze aanleiding kunnen geven tot wijziging van de verordeningskaart.

- 2) Bij bepaling van de economische waarde van het achter de keringen gelegen gebied moet ook rekening worden gehouden met toekomstige, bestuurlijk vastgestelde ontwikkelingen.
- 3) Het kostenveroorzakersbeginsel moet nader worden uitgewerkt om onheuse bejegening van initiatiefnemers te voorkomen en gemeenten moeten erbij worden betrokken.
- 4) Waterbeheerders moeten het profiel van de vrije ruimte, dat ze per waterkering vaststellen, bepalen in overleg met gemeenten. Zo zijn bezwaren tegen die vaststelling te voorkomen.
- 5) De gemeente moet actief bij de toetsing van regionale waterkeringen aan de in deze vastgestelde normen worden betrokken. Vooral de eruit voortvloeiende maatregelpakketten moeten in samenwerking met de gemeenten worden opgesteld.

Commentaar GS

- 1) Wij vragen Rijnland de gemeente Haarlem te betrekken bij de uitwerking van de inmeet gegevens. Als blijkt dat de kaart onjuistheden bevat zal deze worden aangepast.
- 2) Een veiligheidsklasse omvat een interval van een minimum- en een maximumbedrag. Hiermee wordt voorkomen dat bij een beperkte ruimtelijke ontwikkeling er een verschuiving optreedt in de veiligheidsklasse. Daarnaast hebben wij een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd om te voorkomen dat bij relatief kleine ruimtelijke veranderingen een hogere veiligheidsklasse nodig is. Bij grotere ruimtelijke ontwikkelingen kan er wel een verschuiving in veiligheidsklassen optreden en als gevolg daarvan kan een kadeversterking nodig zijn. In dat geval ligt het in de rede dat de kosten van voortvloeiende maatregelen bij de projectontwikkelaar (veroorzaker) komen te liggen. Het kostenveroorzakersbeginsel wordt nog nader uitgewerkt in overleg met waterschappen en gemeenten.
- 3) Zie onder 2.
- 4) Wij nodigen de waterschappen uit de gemeenten te betrekken bij het vaststellen van het profiel van vrije ruimte. Wij verwachten van gemeenten dat zij waterschappen tijdig op de hoogte stellen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het profiel van vrije ruimte, zodat kostenbesparende oplossingen mogelijk zijn om aan de veiligheidsnormen te voldoen. Ook verwachten wij van gemeenten dat zij bij nieuwe of geactualiseerde bestemmingsplannen in overleg met waterschappen een zone opnemen om toekomstige dijkverbeteringen mogelijk te maken.
- 5) De veiligheidstoetsing is een verantwoordelijkheid van de waterschappen aan de hand van een door GS vastgestelde leidraad. Over de toetsingsresultaten wordt aan de provincie gerapporteerd. Het ligt voor de hand ook gemeenten te informeren over calamiteiten die niet voldoen aan de gestelde veiligheidsnorm. Op basis van toetsingsresultaten stelt het hoogheemraadschap een maatregelenprogramma op. Wij vragen de waterschappen bij de uitvoering van de maatregelen kansen voor functiecombinatie of werk met werk in overleg met gemeenten te benutten.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaart

Geen.

14. Zienswijze Waterschap Rivierenland

Samenvatting

- 1) Er is een toelichting toe te voegen aan artikel 3, lid 4: deze ontbreekt nu.
- 2) Artikel 9, lid 2 is overbodig en is volledig uit de verordening te schrappen. Inspecties behoren tot het dagelijkse werk van waterschappen en met een rapportage aan de provincie over de (toetsing op) veiligheid van waterkeringen wordt de toezichthoudende rol van laatstgenoemde partij afdoende gedekt.

Commentaar GS

- 1) De toelichting is opgenomen in onderdeel 1.5 van het algemene gedeelte van de toelichting. Dit is aangegeven in de toelichting op artikel 3.

- 2) De bedoeling van de inspectieverslagen is dat op hoofdlijnen wordt gerapporteerd over de resultaten van de door de waterschappen gehouden inspecties. Het belang hiervan is dat in aanvulling op de meerjaarlijkse toetsingsverslagen GS tussentijds (jaarlijks) worden geïnformeerd over de actuele waterstaatkundige toestand. Daarbij gaat het om bijzonderheden die aanleiding hebben gegeven tot het treffen van (extra) maatregelen dan wel tot het bijstellen van het versterkingsprogramma of de inrichting van het inspectieproces. Mogelijk kan aan GS dezelfde rapportage te worden verstrekt als aan het algemeen bestuur van het waterschap wordt toegezonden.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

15. Zienswijze gemeente Katwijk

Samenvatting

De zeewering in Katwijk is opgenomen in de ontwerpverordening. Onderwerp van deze zienswijze is het gedeelte van die zeewering in het centrum van Katwijk. Momenteel zijn wij nog bezig met een toelichting op de zienswijze en deze zullen wij u in week 48 doen laten toekomen.

Commentaar GS

Op kaartbijlage 1 is het verloop van het tracé van de primaire waterkering globaal weergegeven. Op grond van de Wet op de Waterkering is de beheerder van de primaire waterkering verplicht om een legger vast te stellen waarin het verloop van de primaire waterkering wordt omschreven. Daarnaast dient de beheerder op grond van deze wet een technische beheersregister vast te stellen, waarin onder meer de feitelijke toestand van de kering wordt omschreven. Uit deze documenten dient de exacte ligging van de kering te worden afgeleid. De genoemde overzichtskaart behoeft op dit onderdeel niet te worden gewijzigd.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

16. Zienswijze Hydron Zuid-Holland

Samenvatting

- 1) De verordening spreekt over op te stellen beheersplannen. Tot nu toe is er in de beheersplannen van waterschappen weinig aandacht voor kabels/leidingen in waterkeringen. Daar moet in deze verordening voldoende aandacht aan gegeven worden.
- 2) De economische en maatschappelijke waarde van de waterzuiveringsstations, die vaak dichtbij primaire waterkeringen gesitueerd zijn, is onvoldoende meegenomen in de bepaling van de economische waarde en het eruit volgende beschermingsniveau van gebieden.

Gaarne aanpassing van de verordening aan de twee genoemde punten.

Commentaar GS

- 1) Er is door het Rijk een wet in voorbereiding genomen waar een verplichting tot registratie van leidingen verplicht wordt gesteld. Voorts wordt door het Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschappen in het kader van het veiligheidsbeleid een leidraad voorbereid waarin de uitgangspunten voor het toetsen van de sterkte van kabels en leidingen in waterkeringen worden geformuleerd. Er is geen noodzaak aanwezig om in de verordening bijzondere bepalingen over kabels en leidingen op te nemen.
- 2) Bij de bepaling van de economische schade van de door waterkeringen te beschermen gebieden wordt ook rekening gehouden met de bebouwing, waartoe ook de waterzuiveringsstations worden gerekend. Er is geen rekening gehouden met de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van het uitvallen van

drinkwaterdistributie. In dergelijke situaties moet een noodplan daarin voorzien. De omvang van de economische schade is moeilijk in beeld te brengen: vandaar dat dergelijke aspecten niet nader zijn beschouwd.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

17. Zienswijze gemeente Delft

Samenvatting

1. Kostenveroorzakersbeginsel. Delft is in ontwikkeling en ook aan de randen van Delft worden projecten ontwikkeld: bedrijventerrein Technopolis en woningbouw/bedrijventerrein Voordijkshoornsepolder en Harnaschpolder. Al die voorzienbare ontwikkelingen leiden tot economisch hogere gebiedswaarde met mogelijke gevolgen voor het beschermingsniveau. Als het kostenveroorzakersbeginsel al gaat gelden dan pleit de gemeente ervoor dat dit niet zal gelden voor voorzienbare ontwikkelingen zoals o.a. vastgelegd in de streekplannen. De ontwikkelingen beslaan doorgaans niet de gehele polder en een relatief klein project kan net leiden tot een hogere klassering, waardoor waterkering van die polder ten laste van zo'n klein project moet worden verhoogd/versterkt. De gemeente pleit ervoor om ter financiering van dijkversterkingen de ingezetenenomslag te blijven aanwenden.
- 1) Kaart 6. De waterkering in de Zuidpolder van Delfgauw loopt niet door tot aan het Rijn-Schiekanaal over de Rotterdamseweg. Deze is vanaf het Abtswoudsepad teruggebracht naar de boezem (Scheepsmakerij, Hertog Govertkade en Kanaalweg). De wijziging is nog niet doorgevoerd in de legger van Delfland.
- 2) In de technische leidraad voor het ontwerp van waterkeringen, als genoemd in artikel 3, zou ruimte moeten zijn voor maatwerk, zodat het maatschappelijk belang nadrukkelijk meegewogen kan worden bij de afweging van oplossingsrichtingen.

Commentaar GS

- 1) Bij de vaststelling van het beschermingsniveau van de waterkeringen voor de Voordijkshoornsepolder en de Harnaschpolder is geen rekening gehouden met ruimtelijke ontwikkelingen. Gezien het feit dat het bouwplannen betreft waarvoor reeds door de provincie een verklaring van geen bezwaar is afgegeven ligt het in de rede het beschermingsniveau voor de waterkeringen van beide polders in een hogere klasse in te delen. Hierover zal nog overleg plaatsvinden met het hoogheemraadschap van Delfland. De uitgangspunten met betrekking tot de toepassing van het kostenveroorzakersbeginsel vergt nog nadere uitwerking. Medio 2006 zullen de provincies het initiatief nemen om in nader overleg met zowel de gemeenten als de waterschappen hierover van gedachten te wisselen.
- 2) Het tracé van de waterkering van de Zuidpolder van Delfgauw zal op de kaart worden gewijzigd overeenkomstig de aanwijzing van de gemeente.
- 3) Bij de plannen tot verbetering van de waterkeringen zullen ook andere belangen aan bod moeten komen. De waterstaatkundige veiligheid zal echter centraal moeten staan bij de uiteindelijke vaststelling van het plan.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Kaart 6 is aangepast.

18. Zienswijze Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Samenvatting

- 1) Uit oogpunt van maatschappelijk kostenbewust werken is het van belang regelmatig na te gaan hoe (het beste) aan normen kan worden voldaan en het hoogheemraadschap benut daartoe alle mogelijkheden. Toepassing van het kostenveroorzakersbeginsel wordt daarbij onderschreven. Door

compartimentering kan het overstromingsrisico sterk worden gereduceerd en ook in zo'n geval is het van belang de norm van het betreffende kadevak te evalueren en na te gaan of een lagere norm voldoet. Het hoogheemraadschap vindt het belangrijk normen voor boezemkaden te evalueren bij compartimentering en verwelkomt de bereidheid om normen bij te stellen als blijkt dat maatregelen kosteneffectief en betrouwbaar zijn.

- 2) Bij de kaart bij bijlage 2 van de verordening is een aantal correctievoorstellen geformuleerd. Daarbij zijn de in de studie Bescherming Wateroverlast Noorderkwartier (BWN) afgeleide randvoorwaarden voor veiligheidsklassen gebruikt:
  - er is conform BWN gewerkt op basis van kadevakken, niet op basis van kadering;
  - polders die snel inunderen zijn (BWN) opgewaardeerd tot klasse V;
  - kadevakken nabij bebouwd gebied zijn (BWN) opgewaardeerd tot klasse V;
  - de resultaten van BWN zijn waar nodig aangevuld en gecorrigeerd;
  - in afwijking van BWN is uitgegaan van maximale potentiële gevolgschade bij inundatie. Het gunstige effect van compartimentering van de boezem is niet in de veiligheidsklasse verwerkt, wat betekent dat aan betreffende kadevakken een hogere veiligheidsklasse is toegekend dan in BWN;
  - t.b.v. efficiëntie van beheer zijn kadevakken samengevoegd als zich op kleine lengteschaal veel afwisseling van veiligheidsklassen voordeed. De binnen die groep aanwezige hoogste veiligheidsklasse is aan alle kadevakken in de groep toegekend.

Zie voor wijzigingsvoorstellen in beeld bijlage A van de brief.

Commentaar GS

- 1) Wij onderschrijven het belang van compartimentering van de boezem als een kosteneffectieve maatregel. Onder nader te stellen voorwaarden ten aanzien van de inzet en betrouwbaarheid, kan compartimentering resulteren in bijstelling van de norm. In dit verband verwijzen wij ook naar de BWN studie, waarin is uitgegaan van een compartimentering na 24 uur en niet van een compartimentering na 4 of 8 uur. In de BWN-studie is daarom de aanbeveling opgenomen om compartimenteringswerken zodanig aan te passen dat ze snel ingezet kunnen worden. Hiermee kan op een kosteneffectieve wijze snel een hogere veiligheid bereikt worden. Voor ons standpunt over het kostenveroorzakersbeginsel verwijzen wij u naar ons commentaar op zienswijze 6 (gemeente Zijpe) en zienswijze 13 (gemeente Haarlem).
- 2) De voorstellen tot het aanpassen van de kaarten zijn overgenomen.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Op de kaarten is een aantal kleine correcties aangebracht.

19. Zienswijze A.R. de Ruiter en E.A. Abalain

Samenvatting

- 1) Het is bekend geworden dat de beoogde veiligheidsnormen voor primaire en secundaire keringen niet overal worden gerealiseerd en dat is vanuit een menselijk en materieel risico onaanvaardbaar. De normen moeten waarschijnlijk voor primaire keringen worden verhoogd van 1/10.000 tot 1/1.000.000 (noot voor argumentatie).
- 2) De normen Deltawet en Wet op de Waterkering voldoen niet meer door zeespiegelrijzing, extremere stromen met langere golfpatronen en toegenomen menselijke en economische waarden achter de weringen.
- 3) Huidige configuratie/constructie van weringen houden onvoldoende rekening met de waarschijnlijkheid dat het water niet onder alle omstandigheden tegen te houden is. Wat kan gedaan worden om het risico te beperken als er toch dijken doorbreken? Een regeling die daarin voorziet moet verband leggen met noodevacuaties.

- 4) Economische centra zoals de grote steden en Schiphol zijn in de huidige systematiek niet of onvoldoende beschermd en systemen zoals chemische bedrijven moeten apart beschermd worden (grond-/watervervuiling).
- 5) Een minimaal aantal ziekenhuizen moet apart omdijkt zijn om op grond van vast te stellen criteria operationeel te blijven. Er moeten per te bepalen gebied omdijkte landingslocaties zijn voor noodhulp met helicopters. Dit kunnen ook vluchtplaatsen worden.
- 6) Art. 9 moet zo aangepast dat de PS-leden ingelicht worden en dat de informatie openbaar gemaakt wordt. Er moet beter verband worden gelegd met de noodwetgeving van de ministeries van V & W en EZ. Communicatie met en voorlichting aan burgers over mogelijke noodzaak van evacuaties en de risico's die zij lopen moet sterk verbeteren.
- 7) Technische voorschriften moeten verscherpte normen bevatten t.a.v. de veiligheid en het functioneren van kunstwerken en bijzondere constructies, waaronder gemalen. Het gaat om het verzekeren van normaal (door)functioneren bij stroomuitval en functioneren van communicatiediensten.
- 8) Er moet een heldere doelstelling/relatie worden gelegd met bodemdaling. Het voorkomen van indroging van keringen en maatregelen tot ontkoppeling van de regenwaterafvoer (erna toevoegen aan waterreserve). Dit moet met financiële prikkels worden bespoedigd.

Commentaar GS

- 1) De veiligheidsnormen voor primaire waterkeringen zijn vastgelegd in de Wet op de waterkering. Aanpassing van deze normen vereist een wijziging van die wet en is derhalve een zaak van de wetgever. De Verordening waterkering West-Nederland legt alleen normen vast voor (een deel van) de regionale waterkeringen. Zowel primaire als regionale waterkeringen die zijn genormeerd worden periodiek getoetst en waar nodig versterkt.
- 2) Zie onder 1.
- 3) Waterkeringen waarvoor normen zijn vastgelegd moeten hieraan (gaan) voldoen om de veiligheidsrisico's tot een minimum te beperken. Absolute veiligheid is niet te garanderen. Daarom moeten betrokken overheden maar ook inwoners van Nederland zo goed mogelijk zijn voorbereid op een calamiteit om de gevolgen zo veel mogelijk te beperken en betrokken inwoners te informeren. Hiervoor bestaat regelgeving en beschikken de verschillende overheden over calamiteitenplannen. Eventuele noodevacuaties maken hier deel van uit.
- 4) De regionale waterkeringen die Schiphol beschermen hebben de hoogste klasse V als norm, omdat de (economische) gevolgschade daar groot is. Ook regionale waterkeringen die bedrijventerreinen beschermen hebben in de regel de hoogste veiligheidsklasse V.
- 5) Ziekenhuizen zijn in de regel gelegen in stedelijke gebieden en zijn beschermd door regionale waterkeringen met de hoogste veiligheidsklasse V. In calamiteiten- en rampenplannen van betrokken overheden wordt ook rekening gehouden met de beschikbaarheid en bereikbaarheid van ziekenhuizen.
- 6) In calamiteitenplannen en de calamiteitenorganisatie wordt ook rekening gehouden met de bereikbaarheid van een gebied bij calamiteuze situaties.
- 7) De waterschappen zijn een functionele democratie met eigen verantwoordelijkheden en een eigen gekozen bestuur. In het duale stelsel van de provinciale overheid is het aan S in welke gevallen en op welk moment PS wordt ingelicht.
- 8) Zie onder 3).
- 9) Zie onder 3).
- 10) Kunstwerken als onderdeel van de primaire waterkering zijn genormeerd en worden dus ook periodiek getoetst. Waar nodig worden maatregelen genomen. Absolute veiligheid is niet te geven. Daarom beschikken waterschappen over calamiteitenplannen.
- 11) Bij het bepalen van de normen voor regionale waterkeringen is o.a. rekening gehouden met bodemdaling. Het voorkomen van bodemdaling is als zodanig geen onderwerp van onderhavige verordening.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

20. Zienswijze gemeente Waterland

Samenvatting

Ten aanzien van veiligheidsnorm en overschrijdingsfrequentie IPO-richtlijn.

Bij Waterland is op een viertal locaties op bijlage 2, kaart 8D, de verkeerde veiligheidsnorm en overschrijdingsfrequentie weergegeven:

- 1) Voor de gehele Broekermeerpolder zou klasse V moeten gelden, met het oog op de N247 die door de polder loopt en de belangrijkste verbinding vormt tussen de randstad en o.a. de kernen Broek in Waterland, Monnikendam, Volendam, Edam.
- 2) Het grootste deel van de Purmerringvaart ten noorden van Ipendam is ingedeeld in klasse V, maar het deel vanaf de (nieuwbouw) wijk Dorp Noord is ingedeeld in de laagste klasse. Het grootste deel van deze wijk ligt gelijk met de polder Vurige Staart, wat betekent dat de wijk eens in de 10 jaar onder water kan komen te staan. Dat is onaanvaardbaar en deze klasse moet worden verhoogd tot klasse V.
- 3) Voor de Purmerringvaart/Kloosterdijk ten noordwesten van Monnikendam geldt dat, als de dijk het daar begeeft, Monnikendam direct bedreigd wordt. Het woonwagencentrum kruising Kloosterdijk-Purmerringvaart, naast die kern, komt ook onder water te staan. Ook hier moet de klasse worden verhoogd tot klasse V.
- 4) Keringen polder Katwoude zijn goeddeels ingedeeld in de laagste klassen. Dit moet worden verhoogd tot klasse III, op grond van de bebouwing daar en het feit dat die keringen een grote hoeveelheid water keren (gelijk aan hoeveelheid Purmerringvaart/Kloosterdijk). De gemeente moet in de verordening als partner worden genoemd bij het proces dat leidt tot tegemoetkoming aan het gewenste beschermingsniveau en de planologische vastlegging van het profiel van vrije ruimte (de toelichting geeft het laatste als wenselijk aan).
- 5) De gemeente wil als (volwaardig) partner in dat proces in de verordening opgevoerd.

Commentaar GS

- 1) Op basis van de IPO-systematiek is voor alle boezemkaden in het beheersgebied van het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een veiligheidsklasse bepaald. Voor de Broekermeer is dit de veiligheidsklasse 1, omdat er geen bebouwing in de polder voorkomt, er sprake is van een langzame inundatie en een geringe waterdiepte in de polder na een kadebreuk. Het voorkomen van infrastructuur in een polder maakt geen onderdeel uit van de gebruikte systematiek. Daarnaast is ons bekend dat de provinciale weg N247 hoger ligt dan het maaiveld van het grasland in de polder. Omdat de boezemsystemen in Hollands Noorderkwartier zijn gereguleerd hebben de normen een afwijkende betekenis. Hiervoor verwijzen wij naar beantwoording van de vragen van de gemeenten Zijpe en Heerhugowaard.
- 2) Uit de berekeningen blijkt dat dit een polder is die langzaam inundeert en dat de optredende schade gering zal zijn. Dit is de reden dat veiligheidsklasse I volstaat.
- 3) Uit de berekeningen blijkt dat de dit een polder is die langzaam inundeert en dat de optredende schade gering zal zijn. Dit is de reden dat veiligheidsklasse I volstaat
- 4) Uit de berekeningen blijkt dat de dit een polder is die langzaam inundeert en dat de optredende schade gering zal zijn. Dit is de reden dat veiligheidsklasse I volstaat
- 5) Zie het commentaar op zienswijze 13 (gemeente Haarlem) onder 4.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

21. Zienswijze Corus Staal B.V.

Samenvatting

De primaire waterkering op het bedrijfsterrein veroorzaakt beperkingen voor de bedrijfsvoering. Bij het vaststellen van het profiel van vrije ruimte en de invloedzone moet rekening worden gehouden met

specifieke situaties zoals op het bedrijfsterrein van Corus en dient dan ook maatwerk te worden geleverd. In de verordening moet worden opgenomen dat genoemde vaststelling onderwerp is van inspraak en beroep, zodat betrokken partijen hun belang kunnen inbrengen.

Commentaar GS

Het vaststellen van het profiel van ruimte is een taak van het hoogheemraadschap. Het zal dat doen bij het opstellen van de keur en de legger van waterkeringen. Op beide is inspraak mogelijk bij het hoogheemraadschap en beroep bij gedeputeerde staten. Wij vragen het hoogheemraadschap ook in de toekomst rekening te houden met de bijzondere situatie op het terrein van Corus.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

22. Zienswijze gemeente Rotterdam

Samenvatting

- 1) De methodiek van de toetsingscriteria wordt zo globaal omschreven in de toelichting dat het niet mogelijk is om op grond daarvan de gegeven klassenindeling na te trekken. Dat zou mogelijk moeten zijn.
- 2) Opsomming van de kades in klasse V. Gezien aanwezige bebouwing zal het niet eenvoudig zijn kades te verhogen/versterken ter verbetering van de veiligheid. Voorstel: versterking van de waterkeringen geïntegreerd uitvoeren met het opheffen van achterstallig onderhoud.
- 3) In de verordening is aan te geven dat de aanpassing van de waterkering in een vroeg stadium met belanghebbenden en/of de gemeente wordt doorgenomen. De inspraakfase en de fase zienswijzen vormen een te laat tijdstip.
- 4) Art. 3 lid 4. Genoemd overleg met de beheerder over het tijdstip van kade-/dijkversterking aanvullen met 'overleg met de gemeente'.
- 5) Het is wenselijk aan te geven hoe de grondverwerving ten behoeve van de versterking van waterkeringen wordt geregeld.
- 6) Aanbeveling: verbreding van het dijkprofiel opnemen in het bestemmingsplan. Ook met andere zaken ten behoeve van de dijk- of kadeversterking, zoals maaiveldverhoging kan dat gebeuren. Hoe gaat de provincie met deze aanbeveling om?
- 7) Het verdient aanbeveling om in de verordening vast te leggen hoe wordt omgegaan met kleine bouwplannen, in het licht van het kostenveroorzakersbeginsel (redelijkheidprincipe, hardheidsclausule).
- 8) Bij inwerkingtreding van de verordening is een overgangsregeling zeer wenselijk, gelet op de lopende plannen in het gebied.
- 9) De kaarten met veiligheidsklassen gaan uit van grondgebruik en -functie, maar het is onduidelijk hoe hierbij wordt omgegaan met het bestemmingsplan en eventuele daarin al opgenomen nieuwe ontwikkelingen.
- 10) Planologische verankering van het profiel van vrije ruimte in bestemmingsplannen vereist overleg over de vaststelling van dit profiel.

Commentaar GS

- 1) De methode is gebaseerd op de gevolgschade die ná een doorbraak van een boezemkade in een polder optreedt. De gehanteerde gegevens en de gebruikte rekenmethodieken die in het onderzoeksrapport zijn verwerkt zullen ter informatie aan de gemeente worden toegezonden.
- 2) Inderdaad is het niet eenvoudig om verbetering van waterkeringen in bebouwd gebied te realiseren. Indien tot verbetering moet worden overgegaan dan zal in het kader van de voorbereiding van de verbeteringsplannen ook andere deelbelangen in het plan moeten worden verwerkt. Dit kan alleen worden geborgd door goed overleg tussen gemeente en waterschappen.
- 3) De inspraakfase en de fase van zienswijzen zijn de formele momenten om bezwaren kenbaar te maken. Uiteraard zal in de voorfase ook vroegtijdig met de eigenaars van onroerende zaken op en in

de nabijheid van de waterkering overleg nodig zijn. Bij het plan van aanpak zal de participatie van de burgers inzichtelijk moeten worden gemaakt.

- 4) Het tijdstip dat de waterkeringen moeten voldoen aan de daaraan gestelde veiligheidsniveaus wordt na overleg met de waterbeheerder door de provincie vastgesteld. Het verdient aanbeveling dat gezien de consequenties die een kadeverbeteringsprogramma voor de ruimtelijke inrichting met zich brengt dat de waterschappen over de praktische haalbaarheid ervan in overleg treden met de gemeenten alvorens zij de provincie een voorstel voor de planning doen.
- 5) De grondverwerving zal, indien geen minnelijke overeenstemming kan worden bereikt met de eigenaar, op titel van een bestemmingsplanwijziging dienen plaats te vinden, zodat onteigening van de gronden kan worden bevorderd. In dit verband kan de gemeente zich beroepen op de regeling van artikel 31a en volgende van de Wet ruimtelijke ordening. Deze artikelen bieden de mogelijkheid dat de kosten die ten behoeve van deze wijziging gemaakt worden waaronder de planschade op de waterbeheerder verhaald worden.
- 6) Thans wordt door de provincies in het kader van de watertoets bij de beoordeling van de bestemmingsplannen richting de gemeenten de aandacht gevestigd op de noodzaak om de voor verbetering van de waterkering benodigde gronden te bestemmen als waterkering. Een dergelijke planologische voorziening wordt als belangrijk aanvullend instrument gezien bij het realiseren van de gewenste veiligheid.
- 7) Verwezen wordt naar het commentaar op zienswijze 5 (gemeente De Ronde Venen), onder 8.
- 8) Het is wenselijk dat nu duidelijkheid wordt geboden aangaande het beschermingsniveau van regionale waterkeringen. Een overgangsregeling in verband met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen doet afbreuk aan die duidelijkheid en is om die reden ongewenst. In het hiervoor aangehaalde onderdeel 8 van het commentaar op zienswijze 5 is aangegeven hoe wordt omgegaan met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.
- 9) Bij het bepalen van het beschermingsniveau is uitgegaan van het huidige grondgebruik (2001). Daarnaast is door het waterschap in het kader van het advies aan de provincie de toekomstige ontwikkeling nader beschouwd. Hierbij is uitgegaan van de nieuwe kaart van Nederland (2003). Uiteindelijk zijn de toekomstige ontwikkelingen binnen de polder bij de vaststelling van het de hoogte van de norm betrokken. De nieuwe kaart geeft een doorkijk naar de ruimtelijke inrichting van Nederland in 2010-2030 op basis van bestaande plannen. De verwachting is dat met deze gevoeligheidsanalyse de komende 10 -15 jaar alleen grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen (nieuwbouw in (delen) van graslandpolders aanleiding kunnen geven tot een hogere veiligheidsnorm.
- 10) Inderdaad vereist de planologische verankering van het profiel van vrije ruimte voor de waterkering dat tijdig overleg wordt gepleegd tussen de gemeente en het waterschappen.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

23. Zienswijze gemeente Castricum

Samenvatting

De gemeente Castricum geeft aan dat hun niet duidelijk is in hoeverre de regionale waterkeringen binnen de gemeente voldoen aan de gestelde veiligheidsnormen. Zij wensen op de hoogte te blijven van inzichten door middel van de jaarlijkse rapportage van de waterkeringbeheerder.

Commentaar GS

De veiligheidstoetsing is een verantwoordelijkheid van de waterschappen aan de hand van een door GS vastgestelde leidraad. Over de toetsingsresultaten wordt aan de provincie gerapporteerd. Het ligt voor de hand ook gemeenten te informeren over situaties die niet voldoen aan de gestelde veiligheidsnorm. Op basis van toetsingsresultaten stelt het hoogheemraadschap een maatregelenprogramma op. Wij vragen de

werschappen bij de uitvoering van de maatregelen kansen voor functiecombinatie of werk met werk in overleg met gemeenten te benutten.

Consequenties voor verordening, toelichting en kaarten

Geen.

Bijlage 3

Samenhang normen waterkering en normen wateroverlast

Drie typen normen

In het waterbeheer wordt afhankelijk van de wijze waarop wateroverlast (ongewenst teveel aan water) ontstaat, onderscheid gemaakt in de volgende drie typen wateroverlast:

1. wateroverlast na bezwijken primaire waterkering met als gevolg overstroming van een groot deel van een dijkkring uit zee, meer of een grote rivier. Hierbij kunnen waterdieptes optreden tot enkele meters en er kunnen (veel) slachtoffers vallen bij niet tijdige evacuatie. Overstromingsschade treedt pas op als de waterkering bezwijkt;
2. wateroverlast na bezwijken boezemkade met als gevolg overstroming van een of enkele polders. Hierbij treden doorgaans waterdieptes op van enkele decimeters. Mogelijk vallen er enkele slachtoffers bij niet tijdige evacuatie. Overstromingsschade treedt pas op als de waterkering bezwijkt;
3. regionale wateroverlast die in een polder optreedt als gevolg van extreme neerslag, waardoor het water tot buiten de oevers van de watergangen stijgt. Op het moment dat niet meer wordt voldaan aan de norm zijn de waterdieptes minimaal. Tijdens extremere situaties variëren de waterdieptes over het algemeen tussen enkele centimeters en maximaal enkele decimeters. De kans op slachtoffers is uiterst klein.

Voor elk van de drie genoemde typen wateroverlast zijn er normen.

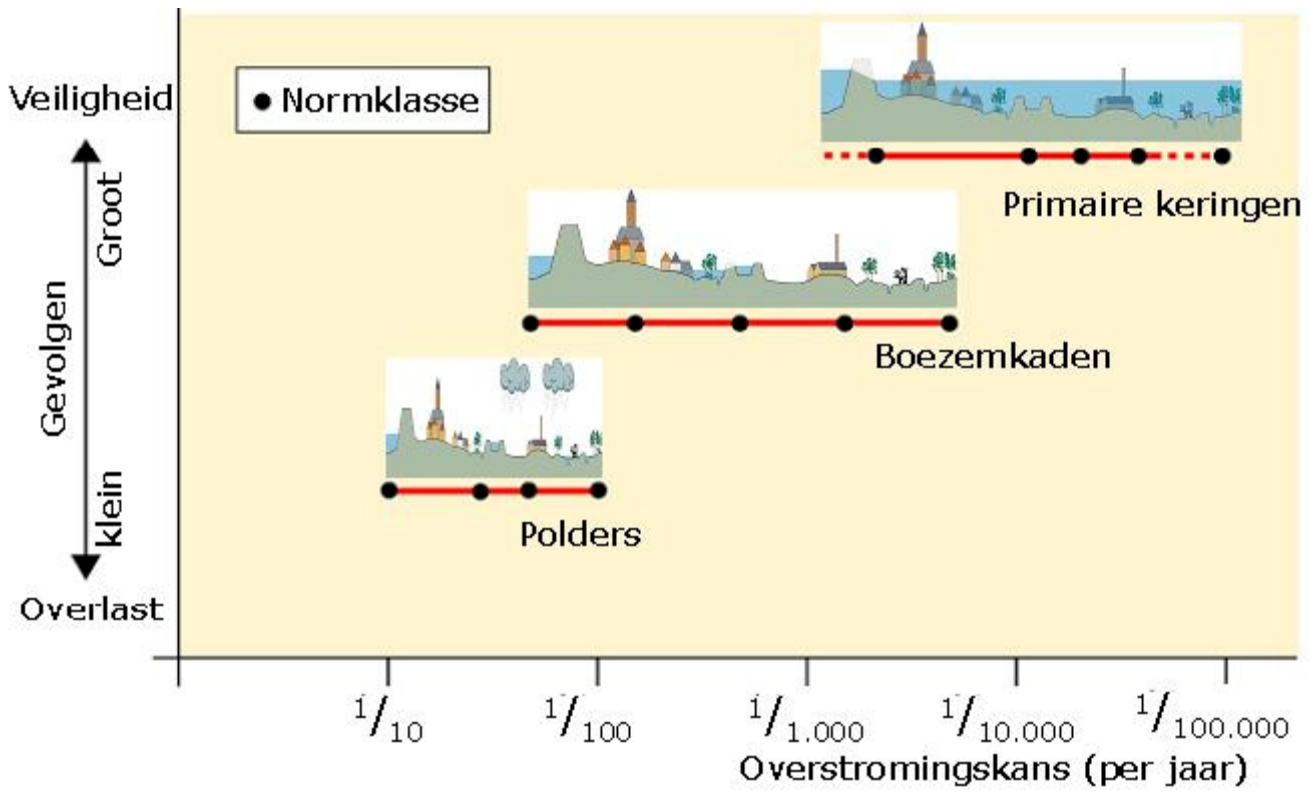
Vergelijken van normen

Om de samenhang tussen de normen inzichtelijk te kunnen maken moet deze vergelijkbaar gemaakt zijn. Het overschrijden van de norm van waterkeringen betekent nog niet dat de waterkering ook werkelijk doorbreekt. De waterkeringen hebben enige reserve in hun hoogte en stabiliteit. Als de norm voor een waterkering 1/100 jaar is, betekent dit dat een waterstand met een kans van voorkomen van 1/100 jaar door de waterkering tegen moet worden gehouden. Een werkelijke overstroming vindt echter pas plaats bij het bezwijken van de waterkering. Dat gebeurt bij een hogere waterstand. Die 'oversterkte' wordt met vuistregels benaderd. Voor boezemwaterkeringen wordt een factor 5 aangehouden, voor de primaire waterkeringen is die factor geschat op 10. De norm voor bezwijken wordt in het voorbeeld dan 1/500 jaar voor de boezemkade en 1/1000 jaar voor de primaire waterkering. Zo zijn de verschillende normen op een vergelijkbare wijze uitgedrukt in een overstromingskans.

Samenhang normen

In figuur 1 is de samenhang tussen de normen weergegeven, rekening houdend met de hiervoor genoemde correctiefactoren voor de boezemwaterkeringen en de primaire waterkeringen. Hieruit blijkt dat bij toenemende gevolgen de overstromingskans daalt. Geconcludeerd kan worden dat er een logische opbouw tussen de normstelsels bestaat.

De stippellijn bij de primaire waterkeringen geeft de marge aan van de overstromingskans (factor 10 is een schatting).

Figuur 1. De samenhang normen

Bijlage 4

Overzicht tekst geldende Verordening op de primaire waterkering van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland (bestaande tekst) en tekst nieuwe Verordening waterkering West-Nederland (nieuwe tekst)

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 1 Begripsomschrijving In deze verordening wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de wet: Wet op de waterkering, Staatsblad 1996, nr. 8; b. primaire waterkering: de primaire waterkering, bedoeld in artikel 1 van de wet; c. dijkkringgebied: een dijkkringgebied als bedoeld in artikel 1 van de wet; d. beheerder: de beheerder, bedoeld in artikel 1 van de wet; e. profiel van vrije ruimte: de ruimte rond een waterkering die naar het oordeel van de beheerder benodigd is ten behoeve van een toekomstige versterking van de waterkering; f. invloedszone: de strook grond ter weerszijden van een primaire waterkering, die bijdraagt aan de stabiliteit van die waterkering; g. verslag: het verslag, bedoeld in artikel 9 van de wet; h. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van de onderscheidene provincies elk voorzover het de eigen provincie betreft. 	<p>Artikel 1 Begripsomschrijving In deze verordening wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de wet: Wet op de waterkering; b. primaire waterkering: een waterkering als bedoeld in artikel 1 van de wet; c. dijkkringgebied: een dijkkringgebied als bedoeld in artikel 1 van de wet; d. regionale waterkering: een waterkering, niet zijnde een primaire waterkering, die beveiliging biedt tegen overstroming en die als zodanig is aangewezen in deze verordening; e. beheerder: de beheerder, bedoeld in artikel 1 van de wet, dan wel de overheid waarbij een regionale waterkering in beheer is; f. waterschapsgebied: het gebied van een waterschap dat is aangegeven op de bij het reglement voor het desbetreffende waterschap behorende kaart; g. profiel van vrije ruimte: de ruimte ter weerszijden van een primaire of regionale waterkering die naar het oordeel van de beheerder benodigd is ten behoeve van een toekomstige versterking van de waterkering; h. invloedszone: de strook grond ter weerszijden van een primaire of een regionale waterkering, die bijdraagt aan de stabiliteit van die waterkering; i. verslag: het verslag, bedoeld in artikel 9 van de wet, onderscheidenlijk artikel 9, derde lid, van deze verordening; j. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van de provincie waarin de primaire of regionale waterkering is gelegen.
<p>Artikel 2 Toepasselijkheid en bevoegdheid</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Deze verordening is van toepassing op de dijkkringgebieden, nummers 5, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 44 en 46 van bijlage I, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de wet alsmede op de voorliggende primaire waterkeringen zoals aangegeven op de kaart, behorend bij deze verordening. 2. Wat betreft de dijkkringgebieden, nummers 14, 15, 44 en 46 dient een aan gedeputeerde staten ter goedkeuring ingezonden plan, als bedoeld in artikel 7 van de wet, door de beheerder te 	<p>Artikel 2 Toepassingsgebied en toezicht</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Deze verordening is van toepassing op: <ul style="list-style-type: none"> a. de primaire waterkeringen die de dijkkringgebieden 5 (Texel), 12 (Wieringen), 13 (Noord-Holland), 13a (IJburg), 13b (Marken), 14 (Centraal Holland), 15 (Lopiker- en Krimpenerwaard), 16 (Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden), 17 (IJsselmonde), 18 (Pernis), 19 (Rozenburg), 20 (Voorne-Putten), 21 (Hoekse Waard), 22 (Eiland van Dordrecht), 25 (Goeree-Overflakkee) en 44 (Kromme Rijn)

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>worden gemeld aan gedeputeerde staten van de overige provincies wier grondgebied tevens deel uitmaakt van het betreffende dijkkringgebied maar op welk grondgebied het plan geen betrekking heeft.</p>	<p>beveiligen en die staan aangegeven op de landkaart, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de wet, alsmede op de als bijlage 1 bij deze verordening behorende kaart;</p> <p>b. de dijkkringgebieden verbindende primaire waterkeringen, die geheel of gedeeltelijk in Zuid-Holland zijn gelegen en staan aangegeven op de landkaart, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de wet, alsmede op de als bijlage 1 bij deze verordening behorende kaart, zijnde:</p> <p>A. Stormvloedkering Nieuwe Waterweg;</p> <p>B. Europoortkering;</p> <p>C. Haringvlietdam;</p> <p>D. Stormvloedkering Hollandsche IJssel;</p> <p>E. Brouwersdam;</p> <p>F. Hellegatsdam;</p> <p>G. Grevelingendam.</p> <p>c. de in of vóór de dijkkringgebieden, genoemd in onderdeel a, gelegen regionale waterkeringen, die zijn aangegeven op de als bijlage 2 bij deze verordening behorende kaarten</p> <p>2. Een aan gedeputeerde staten ter goedkeuring ingezonden plan als bedoeld in artikel 7 van de wet, dat betrekking heeft op een primaire waterkering die de dijkkringgebieden 14, 15, 16 en 44 beveiligt, wordt door de beheerder gemeld aan gedeputeerde staten van de overige provincies waarvan het grondgebied tevens deel uitmaakt van dat dijkkringgebied.</p> <p>3. Indien een regionale waterkering is gelegen in meer dan één provincie, kunnen gedeputeerde staten van die provincies besluiten, dat het toezicht op die waterkering wordt uitgeoefend door gedeputeerde staten van de provincie waarin de waterkering in hoofdzaak is gelegen.</p>
	<p>Artikel 3 Veiligheidsnorm regionale waterkeringen</p> <p>1. Op de als bijlage 2 bij deze verordening behorende kaarten is voor elke regionale waterkering of voor elk deel daarvan een veiligheidsnorm aangegeven in de vorm van een veiligheidsklasse met de bijbehorende gemiddelde overschrijdingskans per jaar.</p> <p>2. Gedeputeerde staten stellen een technische leidraad vast voor het ontwerp van regionale waterkeringen. Deze strekt tot aanbeveling voor de beheerder.</p> <p>3. Gedeputeerde staten stellen voorschriften vast voor de door de beheerder te verrichten beoordeling van de veiligheid van regionale waterkeringen.</p> <p>4. Gedeputeerde staten bepalen na overleg met de beheerder op welk tijdstip de verschillende</p>

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	<p>regionale waterkeringen moeten voldoen aan de veiligheidsnorm, bedoeld in het eerste lid.</p> <p>5. Indien een regionale waterkering in één of meer provincies is gelegen zijn provinciale staten afzonderlijk, respectievelijk gezamenlijk bevoegd tot wijziging van de kaarten, bedoeld in artikel 2, lid 1, onder c, of tot wijziging van de veiligheidsnorm, bedoeld in het eerste lid. De bekendmaking van dat besluit geschiedt door plaatsing in het provinciaal blad van elk van de provincies.</p>
<p>Artikel 3 Beheersopdracht</p> <p>1. De beheerder heeft tot taak de in zijn beheer zijnde primaire waterkering zodanig te beheren, dat deze voldoet aan de veiligheidsnorm zoals vastgesteld bij of krachtens artikel 3 van de wet of aan de randvoorwaarden zoals vastgesteld krachtens artikel 4, lid 1, van de wet.</p> <p>2. De beheerder houdt bij het beheer rekening met alle betrokken belangen, waaronder die van landschap, natuur en cultuurhistorie.</p>	<p>Artikel 4 Beheersopdracht</p> <p>1. De beheerder heeft tot taak de in zijn beheer zijnde primaire waterkering zodanig te beheren dat deze voldoet aan de veiligheidsnorm, vastgesteld bij of krachtens artikel 3 van de wet of aan de randvoorwaarden, vastgesteld krachtens artikel 4, eerste lid, van de wet.</p> <p>2. De beheerder van een regionale waterkering heeft tot taak deze zodanig te beheren dat deze voldoet aan de bij deze verordening vastgestelde veiligheidsnorm.</p>
<p>Artikel 4 Beheersplan</p> <p>1. De beheerder stelt een beheersplan vast. De vaststelling van het beheersplan geschiedt met toepassing van de in afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure, waarbij de in artikel 3:11, eerste lid, van die wet bedoelde termijn 4 weken bedraagt.</p> <p>2. Het beheersplan geeft aan hetgeen de beheerder ter vervulling van zijn taak verricht. Het beheersplan bevat in ieder geval het door de beheerder te voeren beleid bij de verlening van vergunningen en ontheffingen.</p> <p>3. Ten minste een maal in de vijf jaren besluit de beheerder of het beheersplan wordt herzien.</p>	<p>Artikel 5 Beheersplan</p> <p>De beheerder stelt een beheersplan vast. Het beheersplan geeft aan hetgeen de beheerder ter vervulling van zijn taak als bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, verricht.</p>
<p>Artikel 5 Overzichtskaat</p> <p>De overzichtskaat, bedoeld in artikel 13, onderdeel a, van de wet, heeft een schaal van ten minste 1:100.000. Op de overzichtskaat worden onderscheiden: primaire waterkeringen die door een duinkust, door hoge gronden of door overige primaire waterkeringen worden gevormd.</p>	<p>Artikel 6 Overzichtskaat</p> <p>De overzichtskaat, bedoeld in artikel 13, onderdeel a, van de wet, heeft een schaal van ten minste 1:100.000. Op de overzichtskaat worden onderscheiden: primaire waterkeringen die door een duinkust, door hoge gronden of door overige primaire waterkeringen worden gevormd.</p>
<p>Artikel 6 Legger</p> <p>I. De legger, bedoeld in artikel 13, onderdeel b, van de wet bevat, naast het daaromtrent bepaalde in de wet:</p> <p>a. een lengteprofiel en dwarsprofielen, waarin de afmetingen, waaraan de primaire waterkering moet voldoen, zijn aangegeven;</p> <p>b. een omschrijving van de kunstwerken en de bijzondere constructies die deel uitmaken van de primaire waterkering.</p>	<p>Artikel 7 Legger</p> <p>1. De legger, bedoeld in artikel 13, onderdeel b, van de wet bevat, naast het daaromtrent bepaalde in de wet, in ieder geval:</p> <p>a. een lengteprofiel en dwarsprofielen, waarin de afmetingen, waaraan de primaire waterkering moet voldoen, zijn aangegeven;</p> <p>b. een omschrijving van de kunstwerken en de bijzondere constructies die deel uitmaken van de primaire waterkering;</p>

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>In de legger zijn op situatietekeningen aangegeven: de ligging van een primaire waterkering en de onderscheidene grenzen waarbinnen de verordening(en) van de beheerder respectievelijk het bij of krachtens de Wet beheer rijkswaterstaatswerken bepaalde ter bescherming van de primaire waterkering van toepassing is.</p> <p>2. De vaststelling van de legger door een beheerder, niet zijnde een waterschap, geschiedt met toepassing van de in afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure, waarbij de in artikel 3:11, eerste lid, van die wet bedoelde termijn vier weken bedraagt.</p>	<p>c. situatietekeningen met daarop aangegeven de ligging van een primaire waterkering met het profiel van vrije ruimte en de onderscheidene grenzen waarbinnen de keur van het waterschap van toepassing is.</p> <p>2. De beheerder van een regionale waterkering draagt er zorg voor dat in de legger, bedoeld in het eerste lid, de regionale waterkeringen zijn opgenomen. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.</p> <p>3. De vaststelling van de legger door een beheerder geschiedt met toepassing van de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure.</p>
<p>Artikel 7 Technisch beheersregister</p> <p>1. Het technisch beheersregister, bedoeld in artikel 13, onderdeel c, van de wet bevat, naast het daaromtrent bepaalde in de wet:</p> <ol style="list-style-type: none"> situatietekeningen, lengte- en dwarsprofielen; een omschrijving van de feitelijke toestand van de kunstwerken en de bijzondere constructies die deel uitmaken van de primaire waterkering; een overzicht van de personen of instanties die zorg dragen voor de bediening van kunstwerken en de afsluiting van duikers, leidingen en coupures, alsmede van het bedienings- dan wel sluitingsregime. <p>2. Op de situatietekeningen en in de dwarsprofielen is het profiel van vrije ruimte weergegeven. Tevens zijn op situatietekeningen weergegeven:</p> <ol style="list-style-type: none"> de invloedszones; de kunstwerken en constructies die geen deel uitmaken van de waterkering; een aanduiding van de van toepassing zijnde beheersovereenkomsten. 	<p>Artikel 8 Technisch beheersregister</p> <p>1. Het technisch beheersregister, bedoeld in artikel 13, onderdeel c, van de wet bevat, naast het daaromtrent bepaalde in de wet, in ieder geval:</p> <ol style="list-style-type: none"> situatietekeningen, lengte- en dwarsprofielen; een omschrijving van de feitelijke toestand van de kunstwerken en de bijzondere constructies die deel uitmaken van de primaire waterkering. <p>2. Op de situatietekeningen zijn weergegeven:</p> <ol style="list-style-type: none"> de invloedszones; de binnen de invloedszones gelegen kunstwerken en constructies die geen deel uitmaken van de primaire waterkering; <p>3. De beheerder van een regionale waterkering houdt een technisch beheersregister bij, waarin de voor het behoud van het waterkerend vermogen kenmerkende gegevens van de constructie en de feitelijke toestand nader zijn omschreven. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing.</p>
<p>Artikel 8 Calamiteitenplan</p> <p>1. De beheerders van primaire waterkeringen die een dijkkringgebied omringen dragen zorg voor de vaststelling van een plan, dat de wijze aangeeft waarop wordt opgetreden bij dringend of dreigend overstromingsgevaar en bij overstroming van het betreffende dijkkringgebied. De beheerder betreft bij de voorbereiding van het plan in ieder geval gedeputeerde staten van de betrokken provincies en burgemeester en wethouders van de gemeenten op wier grondgebied het plan betrekking heeft.</p> <p>2. De beheerder van een voorliggende primaire waterkering draagt zorg voor de vaststelling van een plan, dat de wijze aangeeft waarop wordt opgetreden bij dringend of dreigend gevaar voor doorbraak van de primaire waterkering. De beheerder betreft bij de voorbereiding van het</p>	

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>plan in ieder geval gedeputeerde staten van de betrokken provincies, burgemeester en wethouders van de gemeenten op wier grondgebied het plan betrekking heeft en de beheerders van de primaire waterkeringen die direct zijn gelegen achter de betreffende primaire waterkering.</p> <p>3. Jaarlijks vóór 15 oktober wordt door de beheerder besloten of het plan aangepast moet worden.</p>	
	<p>Artikel 9 Verslaglegging waterkering</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De beheerder van een regionale waterkering brengt jaarlijks verslag uit aan gedeputeerde staten over de voortgang van de verbeteringswerken die nodig zijn om voor de eerste maal te voldoen aan de veiligheidsnorm, bedoeld in artikel 3, eerste lid. 2. De beheerder brengt jaarlijks een verslag uit aan gedeputeerde staten over zijn bevindingen van de inspecties van de primaire en regionale waterkeringen. Het verslag bevat tevens een beschrijving van het inspectieproces. 3. De beheerder van een regionale waterkering brengt, in het bijzonder vanwege de zorg die op hem rust voor de handhaving van de veiligheidsnorm, bedoeld in artikel 3, eerste lid, periodiek verslag uit aan gedeputeerde staten over de algemene waterstaatkundige toestand van de waterkering. Gedeputeerde staten bepalen na overleg met de beheerder voor welk tijdstip het verslag voor de eerste maal wordt uitgebracht en met welke frequentie het verslag daarna wordt uitgebracht. 4. Het in het derde lid bedoelde verslag bevat een beoordeling van de veiligheid. Die beoordeling geschiedt onder meer in het licht van de ingevolge artikel 3, eerste, tweede en derde lid vastgestelde veiligheidsnorm, technische leidraden en voorschriften en de in artikel 7, tweede lid, bedoelde legger. 5. Indien de beoordeling van de veiligheid daartoe aanleiding geeft, bevat het in het derde lid bedoelde verslag een omschrijving van de voorzieningen die op een daarbij aan te geven termijn nodig worden geacht.

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 9 Nadere regels inzake beheersplannen, overzichtskaarten, leggers, technisch beheersregisters, verslagen en calamiteitenplannen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gedeputeerde staten stellen voor ieder dijkkringgebied, met uitzondering van de dijkkringgebieden nummers 14, 15, 44 en 46, gehoord de beheerders, een tijdstip vast, waarop de door de beheerders op te stellen beheersplannen en calamiteitenplannen, alsmede de te vervaardigen overzichtskaarten en leggers moeten zijn vastgesteld. Voor de uitgezonderde dijkkringgebieden dient door de betrokken colleges van gedeputeerde staten een gemeenschappelijk besluit te worden genomen. 2. Gedeputeerde staten stellen voor ieder dijkkringgebied, met uitzondering van de dijkkringgebieden nummers 14, 15, 44 en 46, gehoord de beheerders, een tijdstip vast, waarop de door de beheerders te vervaardigen technische beheersregisters en verslagen gereed moeten zijn. Voor de uitgezonderde dijkkringgebieden dient door de betrokken colleges van gedeputeerde staten een gemeenschappelijk besluit te worden genomen. 3. De beheerder zendt een besluit tot vaststelling of tot wijziging van een beheersplan, een overzichtskaart, een legger of een calamiteitenplan binnen vier weken na het nemen van dat besluit aan gedeputeerde staten, als bedoeld in het eerste en tweede lid. 4. Gedeputeerde staten, als bedoeld in het eerste en tweede lid, kunnen met betrekking tot de inhoud van beheersplannen, overzichtskaarten, leggers, technische beheersregisters, verslagen en calamiteitenplannen, gehoord de beheerder, nadere voorschriften geven. 	<p>Artikel 10 Nadere regels inzake beheersplan, overzichtskaart, legger, technisch beheersregister en verslag</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gedeputeerde staten stellen voor de primaire waterkeringen na overleg met de beheerder per dijkkringgebied een tijdstip vast, waarop de beheerder de overzichtskaart en de legger heeft vastgesteld onderscheidenlijk het technisch beheersregister gereed heeft. Voor de dijkkringgebieden 14, 15, 16 en 44 wordt het tijdstip door de betrokken colleges van gedeputeerde staten bij gemeenschappelijk besluit vastgesteld. 2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de regionale waterkeringen, met dien verstande dat het tijdstip wordt vastgesteld per waterschapsgebied. Indien het gebied van het waterschap in het gebied van twee of meer provincies is gelegen wordt het tijdstip door de betrokken colleges van gedeputeerde staten bij gemeenschappelijk besluit vastgesteld. 3. De beheerder zendt een besluit tot vaststelling of tot wijziging van een beheersplan, een overzichtskaart of een legger binnen vier weken na het nemen van dat besluit aan gedeputeerde staten. 4. Gedeputeerde staten kunnen met betrekking tot de inhoud van het beheersplan en het verslag na overleg met de beheerder nadere voorschriften geven. 5. Indien het een waterkering betreft gelegen in meer dan één provincie, kunnen gedeputeerde staten van die provincies bepalen, dat gedeputeerde staten van de provincie waarin de waterkering in hoofdzaak is gelegen, belast is met het stellen van nadere regels.
<p>Artikel 10 Planvoorbereiding</p> <p>Gedeputeerde staten kunnen nadere voorschriften geven met betrekking tot de voorbereiding van een plan, als bedoeld in artikel 7 van de wet. Zij kunnen bepalen dat het plan vergezeld gaat van een advies van een door de beheerder ingestelde adviesgroep, waarin in ieder geval zitting hebben:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. een vertegenwoordiger van de beheerder; b. een vertegenwoordiger van de gemeente(n) binnen wier grondgebied het plan wordt uitgevoerd; c. een vertegenwoordiger van de provincie(s) op wier grondgebied het plan wordt uitgevoerd; d. een vertegenwoordiger van elk van de naar het oordeel van de beheerder betrokken belangengroeperingen. 	<p>Artikel 11 Planvoorbereiding regionale waterkering</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De aanleg, versterking of verlegging van een regionale waterkering geschiedt overeenkomstig een door de beheerder vastgesteld plan. 2. De vaststelling van het plan geschiedt met toepassing van de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure.
<p>Artikel 11 Coördinatiecommissie Dijkverbeteringsplannen</p>	<p>Artikel 12 Coördinatiecommissie Dijkverbeteringsplannen</p>

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gedeputeerde staten kunnen ten behoeve van de advisering over de goedkeuring van plannen met betrekking tot de aanleg of versterking van een primaire waterkering een coördinatiecommissie instellen. 2. Zij stellen een reglement vast voor het functioneren van de in het vorige lid bedoelde commissie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gedeputeerde staten kunnen ten behoeve van de advisering over de goedkeuring van plannen met betrekking tot de aanleg of versterking van een primaire waterkering een coördinatiecommissie instellen. 2. Zij stellen een reglement vast voor het functioneren van de in het eerste lid bedoelde commissie.
<p>Artikel 12 Nadere voorzieningen Nadere voorzieningen ter uitvoering van deze verordening vereist, doch waaromtrent een regeling ontbreekt, worden door gedeputeerde staten getroffen.</p>	<p>Artikel 13 Nadere voorzieningen <ol style="list-style-type: none"> 1. Indien nadere voorzieningen ter uitvoering van deze verordening zijn vereist en een regeling daaromtrent ontbreekt, treffen gedeputeerde staten deze voorzieningen. 2. Artikel 10, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing. </p>
	<p>Artikel 14 Intrekking en overgangsbepaling <ol style="list-style-type: none"> 1. De Verordening op de primaire waterkering van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland wordt ingetrokken. 2. De Verordening op de primaire waterkering Alblasserwaard en Vijfheerenlanden wordt ingetrokken. 3. De op de dag, voorafgaande aan de datum van inwerkingtreding van deze verordening, geldende besluiten die op grond van de verordeningen, bedoeld in het eerste of tweede lid, zijn genomen, blijven van kracht zolang het bevoegde bestuursorgaan niet anders heeft beslist. </p>
<p>Artikel 13 Inwerkingtreding Deze verordening treedt in werking met ingang van een door gedeputeerde staten bij gemeenschappelijk besluit te bepalen datum.</p>	<p>Artikel 15 Inwerkingtreding Deze verordening treedt in werking met ingang van een door gedeputeerde staten van elk van de provincies bij gemeenschappelijk besluit te bepalen datum.</p>
<p>Artikel 14 Citeertitel Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de primaire waterkering van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland.</p>	<p>Artikel 16 Citeertitel Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening waterkering West-Nederland.</p>